

Lastniki in izdajatelji: Okrajni odbori SZDL Črnomelj, Kočevje in Novo mesto. — Izhaja vsak petek. — Uredniški odbor. — Uredništvo in uprava: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 25. — Poštni predal 33. — Telefon uredništva in uprave 127. — Tekoči račun pri Mestni hranilnici v Novem mestu 616-H-T-24. — Letna naročnina 480 din, polletna 240 din, četrtletna 120 din. — Tiska Tiskarna Slovenskega poročevalca v Ljubljani.

Dolenjski list

Tednik okrajev Črnomelj, Kočevje in Novo mesto

Ob zaključku petega leta

Staro leto se poslavlja. Danes bo zaključilo svoj tek in pride novo tudi za naš list. Kajti tudi naš list potegne danes črto pod svojo 52. številko. Da, pet let je minilo, kar izhaja glasilo Dolenjske — Dolenjski list. Pet let opravila že svoje poslanstvo tiskane besede med našimi ljudmi. In prijetno je, ko lahko ugotovimo, da si je pridobil številne naročnike, da ima številne bralce in prijatelje v Belu krajini, na Kočevskem in na področju novomeškega okraja. Pa ne samo to. Bralce in prijatelje ima tudi drugod v Sloveniji, v Jugoslaviji in daleč po svetu, v Ameriki največ, med našimi Dolenjski-izselenci, ki so — kck pričajo njihova številna pisma — veseli lista svoje stare domovine, veseli slehernih novic iz ljubih domačih krajev. In Dolenjski list je prav tako vesel prijateljskega zaupanja, ki si ga je pridobil med njimi. Rojčki v svetu in v doma, bodite mu zvesti, saj hoče biti res vaš glasnik, vaš prijatelj, vaš svetovalec. Z vašo pomočjo se bo širil, postajal čedalje bolj nepogrešljiv v sleherni dolenjski hiši, se bo izpopolnjeval, postajal zanimivejši. Skratka: še v večji meri bo, kar je že tudi danes, resnično naš list.

Dolenjski list ima velik krog bralcev, najrazličnejših. Seve, da ne more vedno vsem ustreči, čeprav si prizadeva. Marsikaj mu še manjka, marsikaj še ni pisano in povedano tako, da bi ustreglo slehernemu bralcu. Vendar velja, da je v teh petih letih prizadevanje hotel služiti dolenjskemu človeku kot njegovo politično in kulturno glasilo, kot njegov družinski list. In navzlic raznim pomanjkljivostim lahko mirno rečemo, da je opravil veliko delo, in uspešno opravil, da se je lepo uveljavil, visoko številu naročnikov pričča o tem, in da so Dolenjski tudi ponosni nanj. Zavedajo se, da v sodobnem času tako veliko področje kot je Dolenjska (v katero seveda spadata tudi Kočevska in Bela krajina), ne more biti brez svojega časopisa. Dolenjski list hoče pomagati dolenjskemu človeku, da bi zorel v socialističnem duhu naše nove domovine, da bi se dvignil gospodarsko in kulturno, da bi s krovu in žrtvami priboril največje vrednote naše revolucije in svobode polno zaželele tudi na Dolenjskem.

Nemara je prav, da se ob tej zadnji številki petega letnika vsi naši naročniki in bralci malo globlje zamislijo v namen in pomen Dolenjskega lista. In sprevidejo bodo, kako je ta list koristen, kako potreben, ker je res njihov, namenjen vprašanjem dolenjske zemlje, dolenjskega človeka. Sprevideli bodo pa tudi, da bi težko ostali brez njega. Kajti domača stvar, in domači list prav tako, je vsakemu najbolj pri srcu. Oprostili mu bodo te in one pomanjkljivosti, tudi napake, pomagali, da se odpravijo: upoštevati bodo razne težave, s katerimi se mora boriti (materialne, pomanjkanje papirja, težave v tiskarni in podobno). Ostali mu bodo zvesti in pripomogli, da se bo razširil in prihajal k njim vsak teden vsaj na šestih straneh. Vse naše naročnike, vse naše množične organizacije, vse naše politične in gospodarske in prosvetne forume, kakor naše uredništvo in upravo, mora prežeti skupna, močna zavest: Dolenjski list je naš in vsi smo odgovorni, da bo čimbolj in čimbolj razširjen! Le tako bo list lahko v polni meri opravljal svojo tehtno in odgovorno nalogo, le tako bo do kraja uresničil ter opravičil svoj naslov in postal res — Dolenjski list. Razširjevalcem in propagatorjem (v najzlahtnejšem pomenu besede) socialistične misli in socialistične stvarnosti, to je ideji in načelu naše vseljanske organizacije Socialistične zveze, katere glasilo je, močan pobudnik za gospodarski in kulturni dvig naše drage Dolenjske, hkrati s tem pa iskren in začen prijatelj vseh Dolenjcev.

VREME

za čas od 1. do 9. januarja Med 2. in 4. jan. ohladitev in sneg do nižin. Nato 1—2 dni suho, lepo vreme. V jasnih nočeh hud mraz, podnevi temperatūra okoli 0 stopinj. Od srede dalje sneg; zatem kratkotrajna razjasnitev. Okoli 9. januarja obilnejše padavine (verjetno snežne).

Neodvisnost na obeh frontah

Ne bo nápak, če se zdaj, na pragu Novega leta 1955, ozremo na minuli dvanajst mesecev. Spomnimo se, kako se je začelo leto 1954: v Indokini je besnela vojna. Ho Si Minhove čete so sprožile odločilno ofenzivo, pritisk na ustje Rdeče reke je naraščal, obroč okrog Dien Bien Fuja se je ozil in ozil... Rožljanje z orožjem je bilo takrat še precj glasno, tako da je človeštvu bilo tesno okrog srca.

Ta občutek nemira, negotovosti se je še povečal, ko se je berlinska konferenca o Nemčiji in Avstriji končala brez uspeha. Diplomati veseli so odšli domov praznih rok.

Tako je tekla reka časa nekako vse do polovice leta. Poleti pa so začeli zoreti sadovi,

ki so obetali človeštvu mirnejše čase.

V Zenevi so se spet sešli diplomati za zeleno mizo. Prvikrat so se mednarodnih razgovorov, kot enakopravnih partnerjev, udeležili tudi predstavniki LR Kitajske in Ho Si Minha. Pogajanja tokrat niso bila zaman. Poglavitni cilj ženevske konference je bil dosežen: premirje v Indokini je bilo sklenjeno. Zadnje povojno nevarno žarišče je bilo pogaseno.

Dodajmo k temu še sporazum o Suezu med Egiptom in Veliko Britanijo. Blejski sporazum o zvezi med Grčijo, Turčijo in Jugoslavijo. Pa londonski sporazum o Trstu, s katerim je bilo urejeno vprašanje, ki je vsa leta po vojni onemogočalo dobre sosedne odnose med Ju-

goslavijo in Italijo. Pristavimo k temu še spremembe v svetjski zunanji in notranji politiki, nastale po Stalinovi smrti, ki so se zrcalile med drugim tudi v ponudbi Jugoslaviji, naj bi normalizirali odnose. In naposled poudarimo še plodno IX. zasedanje Generalne skupščine OZN, na katerem je prišlo do sporazuma o vsi vprašanjih, zelo važnih za mednarodno pomiritev. Če k vsemu temu pristojemo, še poraz makarizma, da, agresivne politike sploh, potlej smo v kar najbolj skopih besedah opisali vse tiste pozitivne spremembe v mednarodnih odnosih, ki so nastale, ko se je minulo leto prevesilo v drugo polovico.

In še več: ideja mirnega sožitja med narodi, med različni-

pa se vlade, ki to počenjajo, izpostavlja nevarnosti, kot je nedavno poudaril tovariš Kardelj v Sarajevu, da jih narodi ne bodo več razumeli in jih zato tudi ne bodo mogli podpirati.

Ozrmo se zdaj še na dogajanja v minulem letu na domačih tleh!

V preteklem letu je za naš gospodarski razvoj značilen, kot je poudaril podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Svetozar Vukmanović v Zvezni ljudski skupščini, velik porast industrijske proizvodnje v primerih s prejšnjim letom (za 15 odstotkov), živahnejša dejavnost na ostalih gospodarskih področjih in težnja po večjem investiranju v kmetijstvo, povečanje izvoza ob zboljšanju sestave letnega ter zmanjšanje primanjkljaja v trgovinski in plačilni bilanci.

Če dodamo k temu še uspehe v nadaljnji demokratizaciji našega družbenega življenja, ki se zrcalijo v še večjem razmahu družbenega upravljanja na vseh toriščih, v živahnem snovanju komun, potlej spoznamo, da je tudi v notranji politiki socialistična Jugoslavija v minulem letu napravila velik korak naprej. Pri tem nam mora biti jasno pred očmi, da so naši delovni ljudje dosegli te zmage v nenehnem boju z velikimi težavami, ki so bile bodisi dedščina preteklosti (negativna zunanjetrgovinska in plačilna bilanca), ali pa so se zgrnile na nas v preteklem letu (huda suša, vremenske neizgode) in ki so povzročile med drugim tudi naraščanje cen ter druge motnje na trgu.

Kaj se nam obeta v letu 1955? Kratko rečeno: izboljšanje kmetijstva, postopno izboljšanje življenjskega standarda naših ljudi ter v zvezi s tem večja stanovanjska izgradnja in nadaljnji napredek družbenega upravljanja na vseh področjih.

Poudarimo na koncu misel iz govora tovariša Kardelja v Sarajevu: Naša zunanja politika je neodvisna in takšna bo tudi

Za novo leto naročite »DOLENJSKI LIST«!

ostala. Naš notranji razvoj je neodvisen in takšen bo ostal tudi v prihodnje. Z eno besedo: neodvisnost na obeh frontah — na torišču boja za mir, ki hkrati krepi socialistične sile po vsem svetu, in neodvisnost v boju za izgradnjo socializma v naši deželi.

NAŠA TRGOVINSKA DELEGACIJA V MOSKVI

Prejšnji teden je odprtovala v Moskvo naša trgovinska delegacija, ki se bo s predstavništvom SZ dogovarjala o sklenitvi trgovinskega in plačilnega sporazuma. Naši delegaciji načeluje član Zveznega izvršnega sveta Mijalko Todorovič.

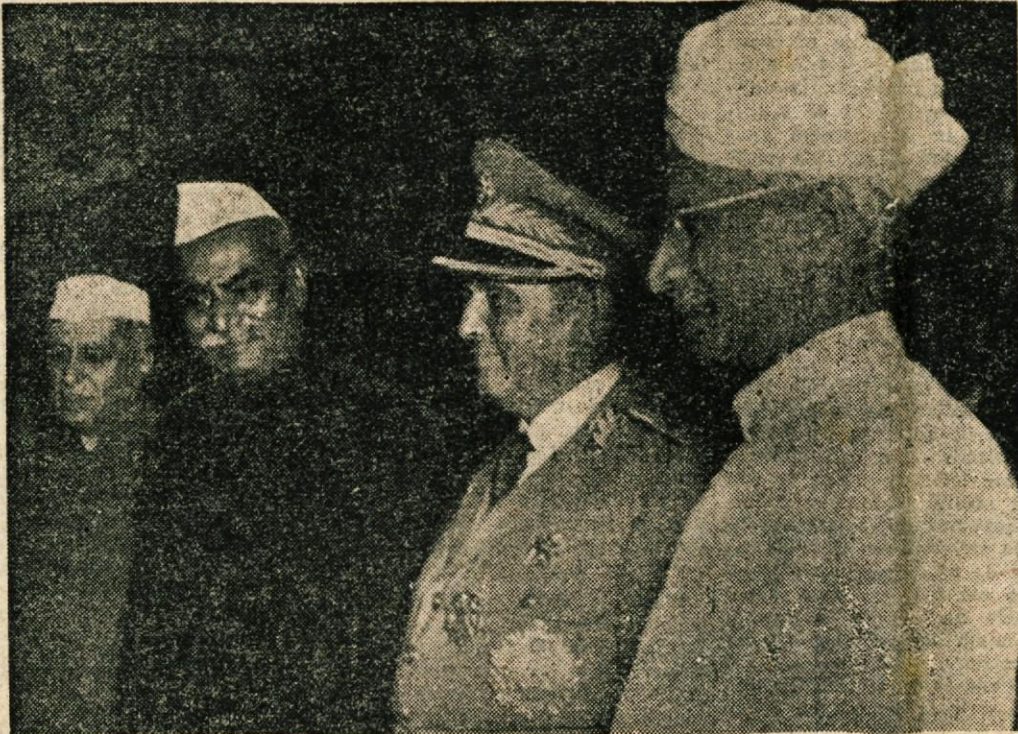
Ne pozabite: vsak naročnik Dolenjskega lista je ZAVAROVAN!

DELOVNO LJUDSTVO BELE KRAJINE ISKRENO POZDRAVLJA IN ŽELI MNOGO USPEHOV V BORBI ZA GOSPODARSKI, POLITIČNI IN KULTURNI NA-PREDEK

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR ČRNOMELJ

VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM, MNOŽIČNIM ORGANIZACIJAM, PODJETJEM IN USTANOVAM ŽELI V NOvem LETU 1955 MNOGO USPEHOV PRI RAZVOJU IN NAPREDKU SOCIALISTIČNE DOMOVINE

Ljudski odbor mestne občine
Mestni komite ZKS
Mestni odbor SZDL
ZB in LMS Novo mesto

Maršal Tito bo dočkal novo leto v daljni Indiji, kjer utrjuje prijateljske vezi. Vsi narodi Jugoslavije mu pošiljajo najlepša voščila.

Koliko komun bo v kočevskem okraju

Vprašanje snovanja, obsežnosti in gospodarske možnosti komun na Kočevskem je v zadnjem času stopilo bolj v ospredje. Temu nadevse odgovornemu delu je bila posvečena tudi zadnja seja okrajnega odbora SZDL v Kočevju. Pa pogledimo najprej, koliko komun bo predvidoma na Kočevskem. Za Kočevje je gotovo, da bo sedež komun, ki

predelovalno industrijo, tudi ta komunna bo imela na svojem območju veliko površino gozdov, druga važna panoga je živinoreja, delno poljedelstvo itd.

Potoška komunna občine Loški potok in Draga ter del občine Sodražica, področje vasi Gora, naj bi po zamisli tamkajšnjih prebivalcev tvorila komunno s sedežem v Lo-

Januar bo MESEC DOLENJSKEGA LISTA! Pridobivajmo nove naročnike. Razširimo list! Poravnajte naročnino, da boste vključeni v veliko nagradno žrebanje!

bo združevala pet občin. Kočevska komunna bo po velikosti, gospodarski zmogljivosti in številu prebivalstva najmočnejša. Trdno hrbtenico bodoči komunni bo dala že močno razvita industrija v Kočevju, v okolici so močni življenjski centri, ki so še vedno v razmahu, nazadnje ogromni kompleksni gozdovi in tako dalje.

Druga komunna na Kočevskem bo s sedežem v Ribnici. Če odštejemo občine Loški potok in Drago, ki so bile predvidene, da se vključijo v ribniško komunno, vendar se tamkajšnji prebivalci zavzemajo za svojo komunno (o tem je naš list že poročal), bo tvorila to komunno troje občin. Ribniška komunna bo opirala svoje gospodarstvo na lesno

škem potoku. Tudi ta komunna, v kolikor bo obstajala, se dejavnosti; z gozdarstvom in dejavnosti; j gozdarstvom bo ta komunna bogata, važen vir bo tudi vedno bolj se razvijajoča živinoreja.

Za Velike Lašče in Dobropolje še tudi ni rečena zadnja beseda, ali bosta imeli ti dve občini svojo komunno s sedežem v Velikih Laščah ali Dobropolju ali pa se bosta priključili k Ribnici, oziroma Grosuplju. Reči moramo, da imata ti dve občini vse možnosti za osnovanje gospodarsko močne komunne, predvsem pa je pomembna živinoreja, predelava lesa pa bo lahko tudi v teh krajih močen vir dohodkov bodoče komunne, seveda se bo morala ta industrija še razviti do višje stopnje.

Ljudje naj sami povedo, za katero komunno se bodo odločili, je bilo med drugim poudarjeno na zadnji seji OO SZDL in prav je tako. Vsako siljenje, nagovarjanje ali podobno za to ali ono komunno bi se prej ali slej maščevalo. In ravno v tem pravilnem tolmačenju stvari bo veliko in odgovorno delo Socialistične zveze.

Naj še omenimo, da deluje pri OO SZDL posebna komisija z nalogo, da izdela gospodarsko analizo za vsako od predvidenih komun. Ob izdelovanju vseh prebivalcev se bodo našle najboljše dokončne rešitve mej in oblik bodočih komun na Kočevskem.

-em-

Člani SZDL — v januarju, MESECU DOLENJSKEGA LISTA, poskrbimo, da pride v sleherni hišo naše glasilo: DOLENJSKI LIST! S tem bomo počastili tudi jubilejno leto — 10-letnico našega osvobođenja!

Naročnikom, bralcem in sodelavcem mnogo uspehov in zadovoljnosti v letu 1955!

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
»DOLENJSKEGA LISTA«

Določitev težkih učiteljskih mest

Delovna mesta na raznih solah v okraju so zelo različna, zato je izvršni svet LRS izdal odločbo, da se za najtežja in težka delovna mesta učiteljev izplačujejo posebni dodatki. Določitev takih mest je prepuštil okrajam.

Svet za prosveto in kulturo pri OLO Novo mesto, ki je za skupno sejo obeh zborov pripravil predlog, katerega službena mesta učiteljev v okraju naj se določajo kot težka, je to nalogo dobro rešil. Vsa službena mesta za učiteljstvo v okraju je točkval po posebnem sistemu. Pri tem je upošteval vse življenjske pogoje na vsaki soli, tako stanovanje, prometne razmere, možnost prehrane, oddaljenost od zdravnika, možnost kulturnega življenja, odnos ljudi in staršev do svetnega delavca in pa šolske prostore, v katerih mora delati.

V najboljših razmerah lahko doseže posamezno delovno mesto po tem razporedu 70 točk. Vsa delovna mesta, ki imajo največ 45 točk ali manj, se smatrajo za težka delovna mesta in se dele na štiri kategorije. Učitelji na takih delovnih mestih bodo prejemali dodatek od 1000 do 3000 din. Okrajni ljudski odbor se je v celoti strinjal s programom

sveta za prosveto in kulturo in ga tudi potrdil. Tako bodo vsi prosvetni delavci, ki služujejo v takih krajih, kjer so življenjski pogoji res težki, včasih skoraj nemogoči, za to vsaj delno oškodovani. Za primer naj navedemo, da sta delovni mesti na osnovni šoli Jelševac pri Trebešnem po prejšnjem ključu dosegli komaj 11 točk, dočim dosega delovno mesto učitelja na primer v Dolenjskih Toplicah povprečno 67 točk.

ITALIJA NAM BO PLAČALA 30 MILIJONOV DOLARJEV REPARACIJ

Finančni sporazum med našo državo in Italijo, ki je bil prejšnji teden podpisan v Beogradu med drugim določa, da nam bo Italija izplačala v treh letih 30 milijonov dolarjev. Sporazum tudi določa, da bo naša država za ta denar nakupila v Italiji opremo za tri termocentrale in eno hidrocentralo, dalje avtomobilske dele, gnojila, umetno svilo in drugo blago.

SVEČANA AKADEMIJA ZA DAN JLA V ČRNOMELJU

V torek 21. XII. je bila v gimnazijski telovadnici svečana akademija v počastitev Dneva Jugoslovanske ljudske armade. Orkester je pod vodstvom Andreja Petka odigral državno himno in nato se je začel spored. Slavnostni govor je imel major JLA Ravbar Milan, ki je orisal pot naše ljudske armade od ustanovitve 1. proletarske brigade 22. decembra 1941 preko vojnih viher pa do današnje moderno opremljene armade. Nato so nastopile razne skupine. Nastopili so tudi pripadniki Ljudske vojske, ki so s svojimi izvajanji navdušili prisotne in želi njih priznanje. Slavnosti so se udeležili predstavniki političnega in kulturnega življenja ter približno 500 prebivalcev Črnomlja.

Gospodarski in politični razvoj Bele krajine v letu 1954

Letošnje investicije — Prvemu krepkemu koraku v gospodarskem dvigu morajo slediti še drugi

Da bi našim bralcem ob zaključku leta lahko posredovali vsaj del tistih velikih delovnih naporov, ki so bili letos vloženi za gospodarski dvig Bele krajine in ki že kažejo svoje ugodne posledice, hkrati pa nakazujejo bodoča prizadevanja v tej smeri, smo se obrnili na tri vodilne ljudi Bele krajine: na predsednika OLO Janeza Zuniča, na predsednika gospodarskega sveta Nika Belopavloviča in na sekretarja okrajnega komiteja ZKS ter ljudskega poslanca Martina Zugelja. Vsi trije so nam radevolje dali pojasnila tako o vlogi in krepitvi organov ljudske oblasti in družbenega samoupravljanja v letu 1954, kot o razpoložljivih sredstvih, delovni vne- mi vseh prebivalcev, doseženih uspehih ter o nakazani poti za ekonomski dvig Bele krajine in še o vlogi političnih organizacij v tej veliki bitki za odpravo zaostalosti gospodarstva Bele krajine.

Niko Belopavlovič: Žalostna slika Bele krajine po vojni

Splošni gospodarski zaostalo- sti Bele krajine še izprej vo- jne so se po osvoboditvi pridru- žile še strahotne posledice vo- jne. Res je, kar pravijo nekate- ri, industrije nam vojna ni uni- čila, ker je dejansko nismo imeli, zato pa škoda ni bila ni- manjša, sorazmerno pa nemara največja v naši republiki. Tre- ba je poudariti, da v Beli kra- jini ni ostal niti en most cel, da ni bilo v okraju niti metra nepoškodovane proge, da so bile ceste prekopane, da je bilo požganih 2634 domacij, da je bi- lo uničeno vso obrtno in kmeč- ko orodje, da je število živine padlo za več kot 60% in konč- no, da je v vojni 1200 najbo- ljih Belokranjcev in Belokranjk izgubilo življenje. To so bili najbolj zdravi in za delo spo- sobni ljudje. Veliko ljudi je bi- lo v internaciji, od koder so se vrnili iztrpani in bolni, mnogo pa jih je ostalo tam za vedno. Nad 4000 najbolj mladih lju- di je bilo v partizanskih edin- cah. Od teh se jih je vrnilo ve- liko kot invalidov, drugi so ostali v edinicah JLA ali se za- poslili izven domačega okraja. Karkoli je Bela krajina pre- mogla in še veliko več, od lju- di, orodja, opreme, živine in celo posode, vse je služilo v le- tih vojne samo za potrebe NOB.

Razumljivo, da je bilo treba najprej zaceliti rane, ki jih je pustila vojna na vseh koncih. Medtem ko so v drugih okrajih, ki so bili že poprej dejansko v gospodarskem pogledu daleč pred nami, gradili tovarne, smo mi celili vojne rane in reševali mnoga zelo resna socialna vpra- šanja. Naša povojna graditev se je torej začela s kaj žalostno dediščino prejšnje splošne za- stalosti in posledice vojne.

Ne gigante, pač pa osnovne panoge industrije

Od vsega začetka je bilo vsem jasno, da je treba v Beli kra- jini razviti tudi industrijo. To so vedeli vsi, od vodilnih ljudi v republiki pa do prebivalcev samih. Toda kakšno industrijo in na kakšni osnovi? Predvojna Bela krajina industrije pravzaprav niti ni imela. Bila sta samo Rudnik in železovarna. Oba obrata sta zaposlovala ko- maj 80 delavcev. Poleg tega je bila še ena žaga in majhen pri- vatni pletilski obrat. Ljudje v Beli krajini so hoteli imeti in- dustrijo in ker se doma ni tako hitro razvijala, je nad 4000 mla- dih, delavoljnih ljudi odšlo iz okraja in se zaposlilo v drugih predelih naše domovine.

Ta prva belokranjska »indu- strija« in pa po vojni zgrajeni tovarni Belsad in Tovarna učili so vendar bile osnova bodoče- mu razvoju industrije v Beli krajini. Vsi računi in študij strokovnjakov, proučevanje go- spodarskega razgledanih ljudi in političnega vodstva okraja ter predlogi prebivalcev samih, vse je kazalo na to, da je treba prav na tej osnovi razvijati belo- kranjsko industrijsko gospodar- stvo.

Priprave in gospodarske ana- lize kot predpogoj za razvija-

Vsem cenjenim dobaviteljem, odjemalcem in poslovnim pri- jateljem želi srečno in uspešno polno Novo leto 1955

KOVACAC — milin
Novo mesto.

Obveščamo vso trgovsko mrežo, da bo naše skladi- šče zaradi redne letne inventure od 30. decembra 1954 do 7. januarja 1955 zaprto, razen skladišča osnovne prehrane, ki bo že od 3. januarja 1955 dalje redno poslovalo.

»ROG« — Trgovsko pod- jetje — En gros
Novo mesto

Z NOVIM DELOVNIM POLETOM STOPIMO V LETO 1955 IN S SKUPNIMI MOČMI UTRJUJMO LOKALNO IN KOMUNALNO GOSPODARSTVO NAŠE OBČINE!

VSEMU PREBIVALSTVU — SREČNO NOVO LETO 1955!

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR ŠENTJERNEJ

pri čemer smo upoštevali naj- nujnejše primere. Res je, kme- tištvu iz razumljivih razlogov nismo posvečali toliko pozorno- sti, vendar je OLO večkrat razpravljal tudi o problemih kmetijstva in predvidel ukrepe za njegovo izboljšanje v pri- hodnjih letih. Krona teh pri- zadevanj tako OLO kot števil- nih strokovnjakov je bil Kme- tijski teden, ki je dal nadvse dragocene napotke za dvig kme- tištva.

Vsaka ustavljanje na začetni poti bi bilo silno škodljivo

Letošnja gradnja industrijs- kih objektov je šele prvi del splošnega načrta, ki ga je tre- ba izvesti do kraja. Vsaka pre- kinitev teh gradenj bi bila iz- redno škodljiva za celotno go- spodarstvo, zato je treba letoš- nja dela nadaljevati prihodnje leto. Potrebe po investicijah v prihodnjem letu so približno

Martin Zugelj: Višek politične aktivnosti so pokazale organizacije 22. julija

Kot med vojno, tako je bila tudi po vojni OF, oziroma SZDL, zelo aktivna v vseh po- litičnih vprašanjih. Za to je najbolj dokaz vsakokratna udeležba na volitvah v Beli krajini. Z uvedbo novega go- spodarskega sistema, zlasti po IV. kongresu, pa se je aktiv- nost političnih organizacij usme- rila v konkretne gospodarske naloge. Pri tem je bilo med njimi tudi nekoliko kolebanja ali nezaupanja v lastne sile, češ če bomo sploh zmogli te ve- likanske gospodarske napore. V resnici so bili izglej težki. Toda tista politična zavest in zrelost naših ljudi, ki je dala take rezultate med vojno, je zmogla tudi sedaj. Čeprav je veliko mladih ljudi, ki niso mogli dočakati gospodarskega dviga svoje ožje domovine, od- ložijo za zaslužkom v druge kra- je, so ostali z vso zagrenjenostjo prijeti za delo. V okviru SZDL so ljudje začeli obravnavati svoje lokalne kot tudi širše probleme in se tudi lotili kon- kretne reševanja. Elektrifi- kacija je bila prva taka akcija, ki se po zaslugi samih ljudi in pomoči ljudske oblasti bliža svojemu zaključku. SZDL je združila ljudi tudi pri drugih akcijah, kot so popravila potov, asanacija naselij in podobno, prav tako pa tudi podpira po- bude za razvoj obrti in indu- strije kot izhodišča za gospo- darski napredek.

Priprave in sama proslava 22. julija letos so bile ena sama manifestacija pripadnosti socia- listični misli. To je prišlo do

mi sveti in odbori in za občin- ske ljudske odbore ter delav- sko samoupravljanje v podjetjih. Seje ljudskih odborov so bi- le mnogo bolj sproščene in v resnici delavne. Obravnavanje problemov je bilo mnogo širše in globlje. Sveti pri OLO kot pri občinskih LO so z obrav-

Janez Zunič: Utrdila sta se zakonitost in delavsko samoupravljanje

Ob pregledu dela organov ljudske oblasti v preteklem le- tu lahko z zadovoljstvom ugo- tovim, da se je pokazal velik napredek. To velja za okrajni ljudski odbor kot celoto z vse-

istih kot letos. Vzporedno z dvig- njanjem proizvodnje v obstoje- čih podjetjih in razširitvijo obratovanja pa toliko bolj ostro izstopa iz dneva v dan vpraša- nje prometa, konkretno belo- kranjske železnice proti Vinici. Pri vasi Hrast pri Vinici so bi- la letos odkrita velika ležišča boksitne rude, ki se že izkori- šča v študijske svrhe. Prevoz s kamioni, tako premoga iz Ka- nižarice kot boksitne rude iz Hrasta, je praktično nemogoče in predrag. Zato je gradnja že- leznice vsaj do Kanizarice že prihodnje leto, to je 1955, več kot nujna. S tem bi sprostili se- danja prevozna sredstva Rud- nika za prevoz rude in zmanj- šali proizvodne stroške v po- jateljih, ki jih povezuje že- leznica. Iz vsega tega sledi, da mora biti družbeni načrt za le- to 1955 nadaljevanje načrta iz leta 1954 in v tem smislu ga tudi OLO pripravlja.

izraza v sleherni vasi, prav kot v času NOB. Ta pripadnost se je manifestirala v delovnih akcijah in drugih oblikah. To so bile manifestacije enotnosti in zavesti lastnih ustvarjalnih sil. Pri tem ima veliko zaslu- go organizacija ZB, ki je s pri- pravami in odkrivanjem spo- menikov ter spominskih plošč zbudila čustva vsakega Belo- kranjca. Ta zavest je prišla pol- no do izraza tudi pri prazno- vanju občinskih praznikov. Lah- ko rečem, da so naše politične organizacije pri proslavi 22. ju- lija in občinskih praznikov po- kazale višek svoje politične aktivnosti.

Tudi pri izobraževalnih teča- jih je SZDL pokazala veliko aktivnost, kot tudi pri obisku kmetijskih in drugih strokov- njakov letos. Čutili pa je šib- kost občinskih odborov SZDL, ki dostikrat podcenjujejo poli- tično zrelost naših ljudi in ka- žejo do njih povsem neupravi- čeno nezaupanje. To se je po- kazalo na zadnjih množičnih sestankih in pri obisku stro- kovnjakov.

V bodoče je najvažnejša na- loga utrditve organizacije SZDL in vključitev novih članov, za kar je najboljše sedaj ob- pripravah na volitve odborov SZDL. Povečevanje vseh poziti- vnih sil za nadaljnje delo in pomoč ljudskemu odboru pri razvijanju gospodarstva, to je osnovna naloga vseh organizacij v novem letu. To pa je hkrati tudi temeljna dolžnost vseh komunistov, kateri naj po- sveče vse svoje sile.

Balkovec Peter, stavbeni mojster Vinica pri Črnomlju

Želi vsem investitorjem in poslovnim pri- jateljem veliko uspehov v gospodarskem letu 1955 ter se priporoča!

navnanjem problemov gospodar- stva, prosvete, zdravstva, so- cialnega skrbstva in drugih te- kočih zadev več kot upravičili svoj obstoj, saj so s svojimi predlogi olajšali delo ljudskim odborom. Res je, vseh dobrih in koristnih nasvetov ter sklepov svetov ni bilo mogoče vedno uresničiti zaradi finančnih vpra- šanj, iz njih pa se vidi, da so pravilno razumeli svojo nalo- go in jo skušali tudi izvesti.

Tako kot občinski ljudski od- bori, je tudi OLO na svojih skupnih ali ločenih sejah zbo- rov mnogo resneje obravnaval celotno problematiko okraja. Razne lokalistične težnje, ki so prej izstopale tu in tam in ovi-

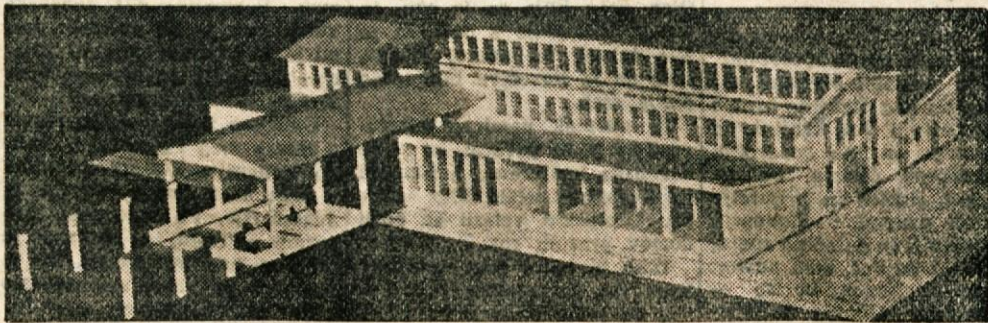
rale uspešnejše delo ljudskega odbora, je pravilni pogled ve- čine odborov kot za gospodar- stvo kot celoto potisnil stran. Res je letos prvič OLO razpo- lagal z večjimi sredstvi za elektrifikacijo, razširitev indu- strije ter razna komunala de- la, s čimer je bil omogočen za- četek najbolj nujnih gradenj, res pa je prav tako, da so od- bori obeh zborov OLO s svojim sodelovanjem in pravi- lnim gledanjem stvari pripo- mogli, da so bila ta sredstva po- rabljena smotno in kar naj- bolj koristno. Moram reči, da se je delo ljudskih odborov le- toso razvijalo mnogo bolj v skla- du z zakonitimi predpisi, k čer- mer je pripomogla nastavitve strokovnega kadra v upravi, ki pa vendar še ni zadostna.

Zlasti je viden napredek v krepitvi delavskega samoupravl- janja, pri čemer so pripomogli delavski sveti in upravni odbo- ri po posameznih podjetjih ter oba zbora OLO. V začetku je bilo nekaj škodljivih tolmačenj o delavskem samoupravljanju in nezakonitih lastitve pravice, kot je bil primer v rudniku Ka- nižarici in deloma v strojnem pletilstvu »Belokranjka«, toda ob pomoči OLO kot celote so delovni kolektivi obračunali s takimi tendencami, utrdili de- lavsko samoupravljanje v smi- slu zakonitih predpisov, kar je vplivalo tudi na dvig proizvo- dne, boljše kvaliteto izdelkov ter finančni učinek. Najbolji dokaz temu je uspeh delovnega kolektiva v rudniku Kanizarica, ki je na hvalo ozdravljenju ta- kih težav v svojih vrstah iz- polnil letni plan že 29. novem- bra. Prav tako je navzlic še raznim drugim težavam doseglo večje uspehe tudi podjetje »Be- lokranjka«. Kar pa je najbolj važno: gledanje na splošno družbene probleme se je zna-

no spremenilo. Delovni kolekti- vi so spoznali, da je možno naj- ti izhod iz težkega položaja v boljši organizaciji dela, dvigu storilnosti in kvalitete.

Mislil pa, da je osnovna na- paka naših ljudskih odborov na splošno v tem, da posvečajo premalo pažnje delu in razvo- ju kmetijskega proizvodnje. Druga napaka pa je v tem, da preroko sklicujejo zbere vo- livecev, kot ene najbolj važnih oblik družbenega upravljanja, kar bi jim samo koristilo pri reševanju raznih prebilih vpra- šanj, na katera nalete vsako- dnevno pri svojem delu.

prav tako povečuje svoje obra- te podjetje Telekomunikacije na Vrtači. Črnomelj je eno samo gradbišče in je letos znatno spremenil lice, prav tako Me- tlika, kjer grade vinsko klet, tovarno pletenin, vodovod in stanovanjske stavbe v mestu in na državnem posestvu, kot tudi druge potrebne objekte, Metli- škí trg je bil letos prenovljen, prav tako je bil dokončan di- jaški dom. V Gradcu so letos uredili kmetijsko šolo, nov pla- ninski dom na Mirni gori pa je prav gotovo ponos vsakega Be- lokranjca. Veliko je bilo potro- šeno za šole in prosvetne do- move. Koliko pa je bilo letos vložitev sredstev in truda za ureditev vaških poti in cest, pa bi bilo težko naštet.

Maketa ŽELEZOLIVARNE v Črnomlju. Objekt bo kmalu pod streho

Kam so bile vložene letošnje investicije?

V nadaljnjem razgovoru so vsi trije vodilni možje povedali še veliko zanimivih stvari iz gospodarske dejavnosti v letu 1954. Predvsem so soglasno po- udarili neverjetno priprave- nost in požrtvovalnost posamez- nih delovnih kolektivov in vse- ga prebivalstva pri naporih za gospodarski napredek. Prav po zaslugi take delovne zavesti vseh je bila milijarda dinarjev koristno uporabljena in je bilo s tem denarjem napravljenega več, kot se je moglo pričako- vati. Tako so delovni kolektivi pri industrijskih in drugih grad- njah, prebivalci pa pri komu- nalnih delih izredno veliko sa- mi prispevali ter s svojim de- lom dvigali vrednost vloženi- sredstev.

Neverjetno je po vojni na- predovala elektrifikacija. Pred vojno so imeli električni tok samo Črnomelj, Metlika in še nekoliko vasi, sedaj pa je nad 90% vsega okraja že elektrifi- ciran. V občini Semč, Me- tlika, Gradac in Črnomelj so elektrifikacijo že zaključili. To leto so pričeli tudi z gradnjo vodovodov, tako v Starem trgu, na suhorskem koncu in Črno- mlju. V vsaki občini se kaj gra- di. V Adlešičih grade občinski dom in elektrificirajo vasi, ob- novili pa so letos tudi šolo. Na Vinici grade najmodernejše šol- ske stavbe, grade in urejajo ce- sto proti Bojancem in Učakov- cem ter tudi elektrificirajo vasi. V občini Stari trg nadaljujejo gradnjo vodovoda, napeljujejo elektriko in grade cesto po do- lini Kolpe. V Semču so letos zaključili elektrifikacijo, ure- dilo so sodobno gostišče, z ve- liko požrtvovalnostjo in s po- močjo kolektiva pa dokončujejo tudi veliko mizarstvo delavnic,

Skratka, Bela krajina je sto- pila na pot napredka. Res ta napredek ne more biti tolik, kot v drugih razvitejših okrajih, ker je treba obenem trošiti ve- lika sredstva za odpravo za- stalosti in urejevanja najosnov- nejših življenjskih pogojev, vendar je napredek že viden. Družbeni načrt za leto 1955 bo, kot so zatrdili na OLO, vsebo- val poleg vseh tistih osnovnih smeri, ki jih je nakazal letoš- nji, tudi postavke za napredek kmetijstva. Kmetijski teden je tem postavkam dal strokovno osnovo, v proračunu pa jim bo- do zajamčena najpotrebnejša sredstva. Vodilni strokovni ka- der kot tudi celotni okrajni ljudski odbor so prišli do pre- pričanja, da je celotno gospo- darstvo povezano med seboj in ga je zato potrebno vzporedno reševati, pri tem pa dati pred- nost tistim panogam, ki pome- njijo osnovo za nadaljnjo gra- ditev. V tej smeri bo šlo priza- devanje OLO v prihodnjih le- tih in pri tem računa tudi na vso pomoč delovnih ljudi v okraju, prav tako, kot so jo že od sedaj nudili, potrebna pa bo tudi še pomoč republike.

Nižja gimnazija v Stopičah pod Gorjanci

KAKO SO PROSLAVILI DAN JLA V RIBNICI

Dan Jugoslovanske ljudske armade so lepo proslavili tudi v Ribnici. 21. decembra zve- čer je bila v Mladinskem do- mu slavnostna akademija, kjer so sodelovali pripadniki rib- niškega garnizona s pestrim programom ob sodelovanju dijakov ribniške gimnazije. Vrstile so se pevске točke, re- citacije, lep je bil tudi refe- rat o pomenu dneva 22. de- cembra ter o naši junaški ljudski armadi.

Na dan 22. decembra pa je bila odigrana priateljska no- gometna tekma med moštvo Odrada B in Garnizona Rib- nice. Kljub mrazu se je zbra- lo na igrišču lepo število lju- biteljev nogometa. Zmagal je Odrad z rezultatom 6:2.

OBVESTILO

Podpisnik: Agrarno-socialna analiza vasi in Zaklad na otoku se bosta nadaljevala v prvi številki 1955.

STE PORAVNALI NAROČNINO ZA »DOLENSKI LIST«? — POHITITE, DA SE BOSTE LAHKO UDELEŽILI NOVO- LETNEGA NAGRADNEGA ZREBANJA!

NAŠE SUHE SLIVE ZA FRANCIJO

Francoska vlada je odobri- la uvoz 1500 ton suhih sliv iz Jugoslavije. Ta uvoz je v okvi- ru trgovinskega sporazuma med obema državama.

Gasilski kotiček Službena obvestila

Ponovno opozarjamo vse društvene tajnike, da bodo pravočasno poslali poročila za četrto tromesečje 1954 najka- sneje do 5. januarja 1955. Po- sebno je treba paziti pri pri- javljanju aktivnih, rezervnih in ostalih članov, ker se na podlagi tega zaračunava člani- narina. Društvo, ki ne bo po- slalo poročila do navedenega roka, bomo prisiljeni priti po njega na društvene stroške.

Poveljniki društev naj takoj sestavijo inventarne pole, ka- tere morajo poslali OGD že v prvih dneh prihodnjega leta. Tiskovine za poročila, inven- tarne pole in mala požarna poročila lahko dvignete vsak dan v naši pisarni.

Okrajna gasilska zveza Novo mesto želi vsem svojim dru- štvojem srečno in uspešno polno Novo leto 1955.

OGZ Novo mesto

Gospodarstvo novomeškega okraja v letošnjem letu

Toliko kot letos, v novomeškem okraju še ni bilo investiranega Občinski ljudski odbori so z dodeljenimi sredstvi dobro gospodarili

Okrajni družbeni plan novomeškega okraja je bil letos sestavljen tako, da je predvideval znatne investicije za hitrejši gospodarski napredek. Z pri sestavljanju družbenega plana je OLO postavil načelo, da je treba pri investicijah za komunalno dejavnost upoštevati tudi občinske ljudske odbore. Tako so bile vse občine upoštevane v družbenem planu z določenim deležem na ustvarjenem dobičku. S tem deležem dobička so posamezne občine v mejah zakonitih določil prosto razpolagale in ga vlagale tja, kjer se jim je zdelo najbolj koristno naloženo. Praksa je pokazala, da je bila ta poteza OLO povsem pravilna. Posamezni ljudski odbori so ob pomoči občanov in družbenih organizacij prispevali zelo gospodarsko izkoristili in s pomočjo prebivalcev v brezplačnem delu, voznjakih in materialu, vrednost vloženih sredstev dvignili v posameznih primerih tudi do trikrat. Pri tem so ponekod pokazali še prav posebno delovno vneto, videč, da gre res za koristi vseh. Preobširno bi bilo navajati, kaj vse je bilo letos napravljeno v okraju pri komunalnih delih. Desetine kilometrov vaških in občinskih potov in cest je bilo obnovljenih in popravljenih, obnovljeni in na novo zgrajeni so bili vsi vodnjaki, napajalnice, perišča in podobne naprave, ki služijo vsem. Ne bo odveč, če navedemo ob koncu leta nekaj številov o višini kreditov, ki so bili v eni ali drugi obliki dodeljeni posameznim občinam v letošnjem letu in ki so v glavnem porabljeni, za nekatere gradnje pa jih je tudi zmanjkalo.

ELEKTRIFIKACIJA SE NADALJUJE SKORAJ V VSEH OBČINAH

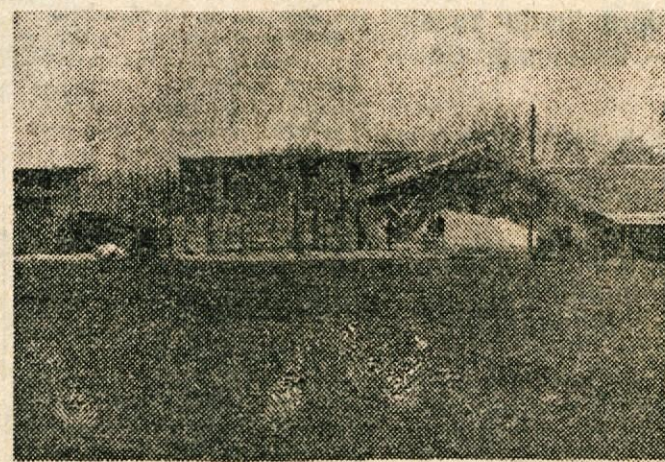
Z neverjetno vztrajnostjo so se prebivalci posameznih vašk zagrizli v elektrifikacijo. Spoznali so, da je to prva stvar, brez katere si ni mogoče misliti napredka. Lahko trdimo, da je prav pri tem delež prebivalcev največji, zato jih je OLO iz svojih in posojenih sredstev tudi podprl, v kolikor so sploh dopuščala sredstva. Nad 41 milijonov din, ki jih

so dobili 300.000 din pomoči. Za elektrifikacijo v tej občini je bilo dodeljeno 2.711.000, za obnovo 330.000 in za komunalna dela 566.000. 7 milijonov dinarjev je dobila občina Rakovnik samo za šole, poleg tega pa še 800.000 za elektrifikacijo, za obnovo 280.000 in za komunalna dela 720.000. Občina Sraža, ki je že sama vložila velika sredstva v gradnjo vodovoda, je dobila šole ob koncu leta kot pomoč OLO 2 milijona, za zadržni dom

pri elektrifikaciji je dobila tudi občina Trška gora in sicer skupno 3.740.000, poleg tega pa še pomoč pri gradnji mostu, za katerega so tudi prebivalci veliko žrtvovali, 1.400.000, za obnovo 1.650.000 in za komunalna dela 816.000 dinarjev.

V občini Veliki Gaber si že nekaj let prizadevajo, da napeljejo elektriko v posamezne vasi, ki je še nimajo. To jim je bilo letos omogočeno s pomočjo okraja in skupnem znesku 3.140.000, prav tako je prejela občina za šole na Primorskem pol milijona in za komunalna dela 496.000 din. Tudi v občini Velika Loka so letos elektrificirali in okraj je podprl njihovo prizadevanost s pol milijona din, za obnovo v občini je bilo dodeljeno 670.000 in za komunalna dela 420.000 dinarjev. Občina Zagradec je prejela za šole 1.250.000, za elektrifikacijo pol milijona, za obnovo 1.020.000 in 530.000 din za komunalna dela. Široko se je razmahnila elektrifikacija v občini Žužemberk in skupno so prejeli v ta namen 5.994.000, za obnovo 1.320.000 in za komunalna dela 703.000 din.

Naj poudarimo, da so s krediti za komunalna dela v celoti razpolagali občinski ljudski odbori, dočim so bili ostali krediti dodeljeni za poravnavo posameznih računov za dela navedene panoge. V bodoče, tako je bilo poudarjeno na zadnji redni seji OLO, naj občinski ljudski odbori po svoji uvidenosti razdeljujejo tudi pomoč pri elektrifikaciji. O sredstvih in njihovi porabi, ki so bila dodeljena mestni občini Novo mesto, tako za

Stavba umetne osemenjevalnice za krave v Novem mestu naglo raste

gradnjo vodovoda, ki je bil v zelo kratkem času tudi obnovljen, dalje za tlakovanje ceste proti kolodvoru v Brsljinu, za gradnjo stanovanj, za šole in gimnazijo ter ostale kulturne ustanove, smo tako že večkrat pisali.

NEPOSREDNI GOSPODARSKI NAPREDEK POMOŽNI INDUSTRIJSKE INVESTITIJE

Prej navedena sredstva, ki so bila razdeljena letos, so pomembna za izboljšanje življenjskih pogojev delovnih ljudi, hkrati pa pomenijo tudi korak k izboljšanju gospodarstva. To velja za elektrifikacijo, brez katere ni napredka, še bolj pa za gradnjo vodovoda, ki so življenjskega pomena. K prej navedenim zneskom v ta namen po posamez-

nih občinah, je treba prišteti še kredit 30 milijonov za gradnjo vodovoda v Suhi krajin. Ta kredit je bilo možno črpati letos do višine 20 milijonov in toliko bo tudi letos potrošenega, ostalih 10 milijonov (Nadaljevanje na 4. str.)

Okrajna gasilska zveza NOVO MESTO

želi vsem svojim društvom sreče in uspehov polno novo leto 1955!

Delo mladine na Gor. Sušicah

Pred nekaj časa precej mlado delo aktivna LMS je sedaj na novo zaživelo. Sicer temu premoru ni krivo vodstvo. Mnogokrat je bil sklican sestanek aktivna in dočim so člani — ne čisto vsi — prišli, predsednika ni bilo. S tem je bilo zavrtlo delo mladine. In še celo zdaj, ko menda že ve za sestanek, ga ni (oziroma je ni).

Pred tedni so bile v aktivu nove volitve. Na njih so člani izvolili samo novega predsednika, v ostalem so ostali sekretar in blaginjak isti. Mladina upa, da se z novim predsednikom, Jožico Kraljevo, ni ušla. Z volitvami v aktiv, so bile obenem volitve v odbor MKUD — »Jože Jančič«. Na njih so člani izvolili za predsednika Jožeta Kreseta, tajniške posle bo opravljal Filip Rihard učitelj in obenem gospodar MKUD. Blaginjo (ta je zelo revala) je prevzela Zinka Kresc. Knjižnico bo vodil Filip Rihard, ki je v dosedanjem delu s knjigami pokazal mnogo veselja in sposobnosti. Knjige je treba ljubiti in z njimi tudi lepo ravnati. Tov. učitelj je tudi že nekajkrat predaval in, da ne upoštevam političnih referatov, ki jih je podajal na mladinskih sestankih, si zelo prizadeva pri vzgoji mladine. Le škoda, da je udeležba skromna. Ni tistega pravega zanimanja in razumevanja.

Velike ovire, skoro bi dejal največje, ima mladina v finančah. Vestnost nekaterih prejšnjih blaginjakov namreč ni bila ravno na višku in je bila blaginja, nekaj časa čisto prazna. Premalo je bilo kontrole nad blaginjsko knjigo, še celo nobenih računov ni bilo priloženih. Sicer je sedaj že precej drugače, pa naj bodo stare napake v svatilo. Po toči je prepozno zvoniti in to velja tudi v tem oziru. Pripravlja se ustanovitev strelske družine. To je predvsem zaslug Jožice Kralje, ki si mnogo prizadeva, da bi bile formalnosti glede registracije čimprej urejene in da bi dobili puške. Mladina ima mnogo veselja in tudi zanimanja za to panogo športa, kar je dokaz okrog 30 vpisanih članov.

Mladina si tudi želi radijski aparat, ki ga je nekaj že imela. Zdaj stoji ta aparat menda že eno leto v Radio centru Novo mesto. Naprosamo in apeliramo na OZZ Novo mesto, ki je zadržnemu domu Gorenje Sušice ta aparat podarila, da nam v zameno da radio na običajni električni tok ali pa naj vsaj plača predelavo baterijskega, kar bi stalo okrog 16.000 din. V aktiv je pristopilo precej novih članov in upamo, da bodo ostali dobri mladinci. Torej z novimi načrti v nove uspehe! P.

DOLENJSKI ŠTUDENTI SO SE SEŠTALI

V balkonski dvorani ljubljanske Univerze je imel predstojnik Kloba dolejških visokošolcev redni letni občni zbor. Dolenjski študentje so v dvorani diskusij nečeli in rešili vrsto problemov. Po letnem poročilu, ki ga je predložil predsednik, ki ga je predložil Lado Kotnik, ki ga je dopolnila še diskusija, je skupščina sprejela razpisno novo leto. Tako sestavljajo novi upravni odbor Kloba dolejških visokošolcev: Vinko Blaznik, študent prava, Jože Pempar, študent prava, Lado Kotnik, študent gradbene fakultete, Slavko Sitar, študent prava, Samo Medić, študent ekonomske fakultete, Darinka Novak, študent VPS, Andrej Agniti, študent elektrotehnike, načrtni odbor pa Lojze Oblak, študent ekonomije, Marička Mejaš, izredni študent prava in Tone Škeri, študent prava. O delu Kluba dolejških visokošolcev in o prihodnjih študentov bomo še poročali.

Občni zbori v Šentjerneju

Prvi občni zbor z lepo udeležbo je imel SKUD. Izredno poročilo je podal predsednik Cvetič Anica. Povedala je, s kakšno težavami se je morala društvo boriti, vendar uspehi niso izostali. Naj navedemo samo delo dramske skupine, ki je dala Drago Ruth. Visoko pesem (obe v režiji Tomčka Škerletove). Rokni (režija Cvetiča Albina). Kakor je igrala skupina uspešno gostovala drugod, tako smo z veseljem sprejeli igralce — goste, člani KUD Dolomiti so nas razveselili s sploigro na Trški gori, KUD Trbovlje je igralo Maturu. Obiskali so nas še primorski pevci pod vodstvom tov. Boštjančiča, umetniška skupina golčevce voj. šole iz Novega mesta s Sumljivo ose-

bo in drugi. Zelo smo bili veseli izrednega poveskega zbora iz Novega mesta pod vodstvom Tona Markija.

Domači pevski zbor, ki šteje 34 članov, se pod vodstvom ravnateljice Martina Marince uspešno uveljavlja.

Razveseljivo poročilo je podala tudi knjižničarka Ljudske knjižnice Tomčka Škerletova, ki po žrtvovanju deluje na tem polju še vedno.

Iz blaginjskega poročila je bilo razvidno vestno delo Mlike Škerletove.

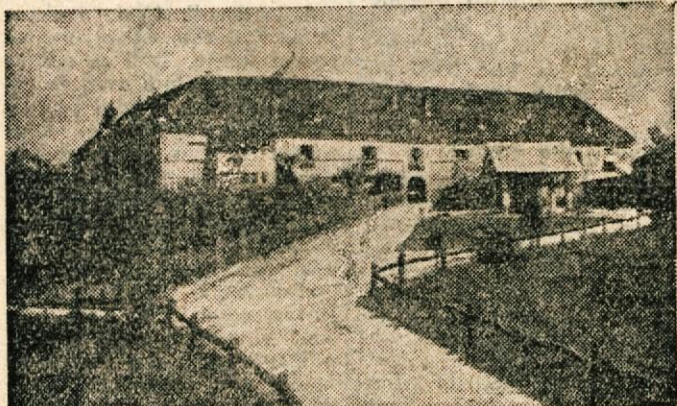
Cvetič Albin je prejel za svoje delo nagrado okrajnega odbora Ljudske prosvete.

Nazvoči predsednik okrajnega odbora Zamiljen Jože je podal razne smernice, tov. Smit pa poslušala.

Treba je izredno priznanje staremu odboru, zlasti predsednici Cvetičevi, novemu odboru s Gabrijelom Borisom na čelu pa želimo obilo uspeha.

Med številnimi občinskimi zbori SZDL naj omenim občni zbor v Šentjerneju, ki ga je obiskal tov. sekretar Pirkovič. Udeležba članstva je bila kar zadovoljiva, čeprav ni bila večja zaželena. Vendar smo razpravljali o številnih poročilih vprašanih, razpravljali članstvo z bodočimi komunisti, s načrti za bodočnost.

Hvalevredno je bil obiskani občni zbor občinskega odbora Zveze borcev, ki ga je otvoril predsednik Radešek Tone. Za njim je podal izredno poročilo tajnik Martin Marinc, ki je bilo sprejeto z odobravanjem. Blaginjsko poročilo Vere Severjeve je izvenel v sklopu, da bo članstvo redno plačevalo članarino četrtletno. Tudi predlog Staneta Kušana, naj se da staremu odboru razrešilo s poštvalo, je bil soglasno sprejet. Živahna razprava o številnih problemih je ustvarila sklep, da se bo članstvo sestajalo četrtletno. Občni zbor je sprejel tudi predlog, naj se izredni okrajni odbor zahvali za njegov trud. Posebno hvalo so izrekli za njegovo skrb za otroke padlih, kar se kaže pri zanimanju za napredek šolske mladine, pri obdaritvi ob raznih priložnostih, pri študijskih letovanjih, podetivni stipendiji, zdravljenu itd.

Grmska šola — važno središče kmetijskega izobraževanja za Dolenjsko

je letos dal okraj v ta namen, je najboljši dokaz. Poleg tega so to prizadevanje ljudi podprle še posamezne kmetijske zadruge in nekatera podjetja.

Elektrifikacija pa ni bila edina dejavnost, ki jo je podpiral OLO. V okraju je še precej sledov vojne, zato so bila dana sredstva tudi za obnovo v vojni poškodanih domacij. V ta namen je bilo izdanih 30 milijonov. Prav tako je bilo letos veliko storjenega za preskrbo z vodo posameznih naselij. Iz pomoči republike in drugih kreditov je bilo letos dano v ta namen nad 90 milijonov din, brez sredstev, ki so jih dale posamezne občine (občina Sraža, je n. pr. vložila v gradnjo vodovoda okoli 15 milijonov, katere so dala na razpolago posamezna podjetja in kmetijske zadruge).

PASIVNEJŠE OBČINE SO BILE BOLJ UPOŠTEVANE

Posamezne občine so dobile v letošnjem letu kot pomoč ali kredit: občina Brusnice — za elektrifikacijo 4.891.000, za gradnjo vaškega vodnjaka 300.000, za obnovo 4.230.000, za razna komunalna dela v občini 487.000. Občina Dobrič je v letošnjem letu dobila nekoliko manj, in sicer za elektrifikacijo 80.000, za obnovo 200.000, in za komunalna dela 490.000. Dvorska občina je dobila za elektrifikacijo 1.163.000, za komunalna dela 848.000, in za mizarsko podjetje 1 milijon. Občina Dol. Toplice — za vodovod 5 milijonov, (iz pomoči zaostlim krajem), za zadržni dom na Vršnih selih 2 milijona, za elektrifikacijo 3.236.000, in za komunalna dela 980.000. Hinje so dobile iz pomoči republike zaostlim krajem za gradnjo šole v Prevolah 20 milijonov, za komunalna dela 652.000.

Gotna vas je največja občina v okraju in tudi najbolj raztresena. Za elektrifikacijo je bilo v tej občini dano skupno 6.843.000, za obnovo 3 milijone 360 tisoč, za komunalna dela 989.000 in za šole ter dijaški dom (gradnje in večja popravila) skupno 9.100.000. Z elektrifikacijo pridno nadaljujejo tudi v občini Mirna. V ta namen so dobili letos 1.100.000, za vodovod 600.000, za obnovo 1.500.000 in za komunalna dela 737.000. Mirnopoljska občina je lahko koristila letos za šole 210.000, za obnovo 690.000 in za komunalna dela 605.000. Vsak, kdor pride v Mokronog, lahko vidi, da so letos veliko naredili za lepši izgled trga in za izboljšavo komunalnih naprav. Občina je dobila za ureditev trga 600.000, za šole na Laktencu 750.000, za obnovo poženih domacij med vojno 2.500.000, in za komunalna dela 400.000. Na Vel. Kalu v prečenski občini so rešili vprašanje vode tako, da so zgradili vaški vodnjak za katerega

1.500.000, za šole 300.000 in za komunalna dela 497.000 din.

Z melioracijo Kozarij pri Šentjerneju so tudi letos nadaljevali. Okraj je imel v ta namen kredita 8.500.000, ki ga je letos lahko izkoristil do višine 4.500.000. Poleg Kozarij je bil ta kredit črpan tudi za regulacijo Jevajšice pri Mirni. Šentjernejska občina je dobila za elektrifikacijo 400.000, za obnovo 3.320.000, za vodovod v Mihovem 2 milijona, za komunalna dela 2.098.000, za ureditev gimnazije 1 milijon in za Mizarstvo 2 milijona din. Tudi za gradnjo vodovoda v občini Skočjan je bilo dodeljeno 2 milijona, za elektrifikacijo 1.100.000 in za komunalna dela 497.000 din. Gradnja šole v Smarjeških toplicah je bila že vsa leta najbolj pereče vprašanje v tem kraju. Iz dodatne pomoči, ki jo je dobil OLO, je bilo dodeljeno za gradnjo nove šole 10 milijonov, poleg tega je bilo dodeljeno za vodovod v Zalovtah 3 milijone, za vodovod v Smarjeti 800.000, za transformator v Zburah 2.491.000, za preložitve ceste v Dragi 450 tisoč in za komunalna dela 731.000 din.

SKORAJ VSAKA VAS JE BILA DELEŽNA INVESTITIJE

Občina Trebelno še nima niti ene primerne šole. Za načrtje za novo šolo in obnovo šol je bilo izdano 1.159.000, za transformator 1.704.000, za gradnjo vodnjaka in Radni vasi 1 milijon, za obnovo 1 milijon 970 tisoč in za komunalna dela 700.000 din. Prav tako kot Trebelno, potrebuje tudi Trebnje novo šolsko poslopje. Načrti za stavbo so izdelani in za nje je bilo izdano 1.370.000 dinarjev. Za elektrifikacijo vasi je bilo dano na razpolago 400.000, za ureditev knjo dvorane 300.000, za obnovo 640 tisoč in za komunalna dela pol milijona din. Znatno pomoč

Odtisna kvaliteta
Zmerna cena
Ugodno pranje
To so odlike
PERIONE
praska za pranje
linih tkanin

ODKUPUJE PO SVOJIM ODKUPNIM POSTAJAH IN ZBIRALNICAH TER KMETJSKIH ZADRUGAH

svinjske kože

in plačuje nepoškodovane po din 200 za kilogram

KMETOVALCI, KLVNICE — ODERITE VSE PRAŠICE IN ODDAJTE KOŽE NAŠI INDUSTRIJI

OB VSTOPU V NOVO LETO 1955 POZDRAVLJAMO DELOVNO LJUDSTVO ŠIROM PO DOMOVINI IN MU ŽELIMO NOVIH USPEHOV IN ZMAG V BORBI ZA NAPREDEK SOCIALISTIČNE DOMOVINE!

NAJ ŽIVE NAŠI VODITELJI Z MARŠALOM TITOM NA ČELU!

**Okrajni ljudski odbor
Okrajni komite ZKS
Okrajni odbor SZDL
ZB in LMS Novo mesto**

Vsem gospodarskim organizacijam

V letu 1955 skoraj ne boste mogli uspešno poslovati brez »Gospodarskega koledarja 1955«. To bo vaš gospodarski priročnik, ki bo vseboval vse polne tabel, podatkov, praktičnih navodil, pojasnil in članov naših najposlednejših gospodarskih strokovnjakov vseh tehničnih strok. Zato naročite čimprej za vse pisarne in obrate industrijskih, trgovskih, gradbenih, obrtnih, gostinskih, zadržnih in prometnih podjetij, za kmetijska posestva, gozdarstvo in turizem ter za vse gospodarske ustanove, potrebno število izvodov »GOSPODAR-

dajo »Gospodarskega adresarja LR Slovenije«. Naročila za oglašje in uvrstitve je mogoče oddati najkrajše okrajnih zbornic ali našim pooblaščenim akviziterjem ali pa jih poslati neposredno na naš naslov:

»NOVA PROIZVODNJA« LJUBLJANA, TRUBARJEVA 15, TELEFON 22-351, TELE. KAC. NB LJUBLJANA 601-T-160.

Obvestilo

Voznike motornih vozil — amaterjev, ki posedujejo amaterska vozniška dovoljenja, izdana po določbah Pravilnika o vozniških motornih vozil Ur. list FLRJ št. 31/52 obveščamo, da pravočasno

Našim dopisnikom se lepo zahvalimo za vneto sodelovanje v letošnjem letu. Prosimo, da oprostijo, če nekateri v tej številki niso mogli priti na vrsto. Ostanite zvesti sodelavci lista!

SKEGA KOLEDARJA 1955 po prednaročniški ceni 300 din za izvod.

Z vdnostjo Državnega sekretariata za gospodarstvo LRS, s sodelovanjem Zavoda za statistiko in evidenco LRS ter po pooblaščenju vseh republikanskih gospodarskih zbornic pripravljamo tisk »GOSPODARSKEGA ADRESARJA LR SLOVENIJE«. Ta publikacija je še vedno pomembna, naročniki je še bodo uporabljali le leto dni, marveč nekaj let. Reklamni in propagandni oglašje in »ratite« naslovov gospodarskih organizacij v »Gospodarski adresar LR Slovenije« bodo kar najbolj popularizirali vsako gospodarsko organizacijo, njeno proizvodnjo, trgovsko blago, obrtniške izdelke, usluge itd. Zato naj sleherna gospodarska organizacija naroči v lastnem interesu čimprej, dokler je še čas, objavo oglasov in uvrstitve naslovov v tej publikaciji. Pri tem varčevanje pri stroških za oglašje in uvrstitve ni smiselno. Strošek za reklamo ne gre v breme plačnega fonda, marveč za proizvodnjo podjetja v breme konti 436, za trgovska podjetja pa v breme konti 434. Vsaka gospodarska organizacija naj se zaveda, da je morajno dolžna po svoji moči finančno podpreti iz-

poskrbijo za podaljšanje veljavnosti svojih vozniških dokumentov. Veljavnost amaterskih vozniških dovoljenj podaljšuje tajništvo za notranje zadeve do vključno 10. januarja 1955 in sicer istim voznikom amaterjem, ki imajo stalno bivališče na območju okraja Novo mesto.

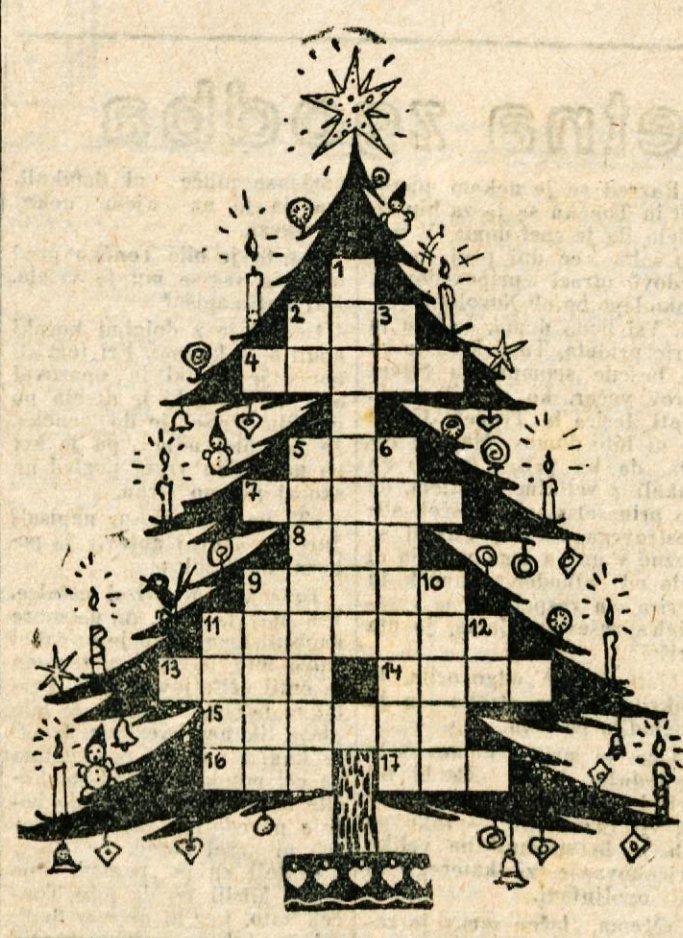
Za podaljšanje veljavnosti pridejo v poštev vozniška dovoljenja, katerih veljavnost poteče 31. decembra 1954.

Za podaljšanje veljavnosti amaterskega vozniškega dovoljenja, vozniški amaterji ni treba vložiti pri tajništvu za notranje zadeve nobene prošnje in takse, temveč vložijo le vozniško dovoljenje. Zdravniško spravevalo pa morajo pri podaljšanju predložiti oni vozniki amaterji, ki dosedaj niso bili zdravniško pregledani po določbah Navodila za izdajanje spravevalo o telesni in duševni zmožnosti za vožnjo motornih vozil. Ta navodila so objavljena v Ur. listu FLRJ št. 29 dne 15. VI. 1953.

Zdravniška spravevalo za voznike motornih vozil izdaja Med. Univ. dr. Marjan Polenšek, zdravnik v okrajnem zdravstvenem domu v Novem mestu.

Iz pisarne tajništva za notr. zadeve — Novo mesto.

MLADINSKA NAGRADNA KRIŽANKA

Dolenjci! Vaše glasilo je Dolenjski list! Ne pozabite na veliko novoletno NAGRADNO ŽREBANJE (prve dni februarja). Glavni dobiček — radioaparat!

NAGRADNA MLADINSKA KRIŽANKA

Vodovodno: 2. Industrijska rastlina, 3. potrebščina pri igranju valisa, 4. lep, leden, 7. nasprotno od kriv, 8. izdelek kiparja, 9. pristaniško mesto v Črni gori, 10. največji sončni planet, 11. kupica, 12. moško ime, 13. pisava, ki jo uporabljajo Nemci, 16. osebnostni znak, 17. vprašalni priročnik.

Navpično: 1. narediti, izdelati, 2. kratica za ljudski odbor, 3. predlog: znak za prvo noč, 4. shraniti v zemljo, »kopati«, 5. zelo lepa ženska, 6. odrezek, 10. polica za knjige ali blago, vendarji pridržana pravica, 11. veler ob možu, ki biva iz jugovzhoda, 12. grška orka, ima v sredini beseda bron.

Za reševale, ki bodo pravilno rešili križanko, bo žreb izbral pet knjižnih nagrad:

1. Gogol: TARAS BULBA, 2. POTOVANJE MARKA POLA, 3. Wells: ZGODBE O NEVIDNEM ČLOVEKU, 4. Frits ASTROPOLA, 5. Gilbert: ROBIN HOOD, I. — II. del.

Rešitve pošljite do 12. februarja!

Še nekaj o požaru v prosvetnem domu

Kakor je znano, je pogorel del podstrešja prosvetnega doma v Cmonju. Požar je bil posledica nevarnosti graditve, da so v dimnik vžigali nosilce. Sicer je bilo predvideno, da se le-ta vgradi v zračnik, vendar so se znatili in dimnik zazidal obratno, zaradi česar je moral priti do požara. Dvorana je drago plačala, ako pa so priskrbeli še nadarje do takih pomislekov, bo le dvorana še dražja ali pa bo ta redki spomenik NOB izbrisan. Poleg tega je potrebno odpraviti še ostale, ki jih ni malo, kar bi se delalo letni kiro. Največji napake pa je, da dvorana ne sme biti pokrita z lesenim stropom. To velja za dvorane, ki imajo preko 500 sedežev: v to vrsto spada tudi črnoljska.

KOČEVSKA GRADI

Obsežne komunalne gradnje pomenijo začetek odpravljanja zaostalosti — Preskrba z vodo in elektriko napreduje — Reševanje stanovanjskih težav

V pogledu gospodarske zaostalosti se področje kočevske okraja ne loči veliko od ostalih dolenskih okrajev, posamezni deli okraja pa so v tem oziru še prav posebno prizadeti. Odveč bi bilo podrobno navajati vzroke za tako stanje, saj so podobni kot v ostalih okrajih. Glavni vzroki so prejšnji kapitalistični odnosi do teh krajev in pa posledica vojne, s katerimi je bila kočevska še prav posebno prizadeta, kajti večji del okraja je bil poleg vojnega opustošenja še do polovice ali več ostal prazen, to je brez prebivalcev.

Ta zastarela opustošena skoraj izpraznjena kočevska pa je dala vojni iz svojega lesnega bogastva, kot edine surovine v okraju, dragocen delež pri graditvi našega gospodarstva. Zaradi odsotnosti ljudi, nujnih skupnih gospodarskih naporov ter še drugih razlogov je obnova na Kočevskem začela pozneje kot v drugih okrajih. Šele v zadnjih letih se ta predel nekoliko močnejše otesa svoje zaostalosti in celi vojne rane. Veliko je bilo doslej narejenega, toda vse to je komaj skromen začetek, kar je treba narediti, da bo šla tudi kočevska lahko v korak z zaostalimi okraji. Gospodarski pečet bodočnosti ji dajejo velika državna posvetila in nastajajoča industrija. Zlasti kmetijska posvetila so dosledaj že pokazala prav lepe uspehe, ki se večajo iz leta v leto. Industrija je šele v razvoju, vendar že kaže prve dobre rezultate. Poleg teh dveh osnovnih vprašanj razvijanja gospodarstva na Kočevskem pa je še cela vrsta komunalnih vprašanj, ki so izredno važna za življenjsko raven in družbeni standard delovnih ljudi. Reševanju teh komunalnih vprašanj, kot osnove vsakega napredka, je okrajni ljudski odbor ob pomoči svetov, občinskih ljudskih odborov ter izdatni pomoči prebivalcev samih v letu 1954 posvečal še prav posebno pažnjo. Ta prizadevanja na Kočevskem niso ostala brez vidnih uspehov, obenem pa so odprla nove naloge, ki jih bo treba reševati v bodoče.

Stanovanja, elektrifikacija, voda, asanacije.

Spricho hudega vojnega razaranja in naglega dotoka ljudi v okraj, postaja stanovanjsko vprašanje vedno bolj pereč problem in ovira večji razmah gospodarske dejavnosti. Zato je bilo to vprašanje v letu 1954 posebna skrb organov ljudske oblasti, seveda v mejah razpoložljivih sredstev in gradbene zmogljivosti. Za gradnjo novih in prezidavo starih stavb je bilo vloženo tekom leta 165 prošenj, od katerih jih samo 40 ni bilo rešenih zaradi pomanjkljive dokumentacije. Poleg tega je bilo predloženo 12 prošenj za tehnični pregled gradenj, komisiji za revizijo gradbenih projektov pa 42 projektov. Od teh sta bila samo dva zavrnjena.

V privatnem sektorju je bilo v letu 1954 zgrajenih 62 pritličnih stavb in 11 nadstropnih, s skupno zazidano površino 5625 m² in 83 družinskih stanovanj. V državnem sektorju je bilo zgrajeno 6 stanovanjskih blokov, s skupno zazidano površino 7.700 m², s čimer je bilo pridobljenih 42 družinskih in 45 samskih stanovanj. Popravljenih in preurejenih so bile štiri stare stavbe s skupno zazidano površino 2.600 m², v katerih je 30 družinskih stanovanj.

Šeškov dom — žarišče kulturno-prosvetnega dela v Kočevju

tudi železniške postaje Kočevje, Lipovec in Ribnica.

Elektrifikacija je zajela na Kočevskem precejšen obseg. To je tudi nujno, kajti še je veliko krajev, ki nimajo električnega toka. Stanje elektrifikacije po posameznih občinah je naslednje:

Občina Kočevje, elektrificirano 60%, Mozelj 78%, Kočevska reka 90%, Fara-Kostel 5%, Dolenja vas, Ribnica, Sodražica in Loški potok po 99%, Draga 62%, Vel. Lašče 52%, Videm-Dobrepolje 48% in Osilnica — nič. V letu 1954 je bilo zgrajeno na območju okraja skupno 42.735 metrov daljnovoda, kar je stalo 40.920.000 din. Prav tako je bilo zgrajenih 12 transformatorskih postaj v skupni jakosti 1590 KVA in skupni vrednosti 29.511.000 din. Te transformatorske postaje in daljnovodi pa še ne služijo v celoti svojem namenu, ker manjka bakrene in aluminijeve žice za vodo. V tem letu so bile elektrificirane vasi: Morava, Stalcerji, Novi Lazi, Jelendol, Turjak in Osilnica in delno Kompolje. Če bi bila na razpolago tokovodna žica, bi bilo možno še elektrificirati vasi Osolnik in Opalnikovo v občini Velike Lašče. V teku je tudi gradnja velikega trafo razdelilne postaje v Kočevju.

Asanacija vasi

Z asanacijo vasi in naselij je bilo v kočevskem okraju spricho pogostih obolenj nujno pričeti. V letu 1954 so bili po načrtu za ureditev vasi napravljena sledeča dela: V Nemški vasi glavna dela za ureditev vaškega perisa, V Stari cerkvi šolski vodnjak, v vasi Gorenje vaški vodnjak, v Lazcu javni vaški vodnjak, prav tako tudi v Suhorju, Sodražici in Lipovcu. V Koprivniku je bil uredjen vaški vodovod. Na prošnjo vaščanov Gaspinova, Pustega hriba, Maršca in Praproč, ki so sami pripravili veliko žrtvovati, se je pričelo z gradnjo vodovoda za te vasi. Pripravljajo se načrti za novo črpalnega vodovoda na

obdor Videm-Dobrepolje, je poslovala KZ deloma razprodal, deloma razposodil. Tudi Prigorica je nujno potrebna kanalizacije. Od kar je izvoljen nov vaški gospodarski odbor, so vaščani sami pripravili že nad 300 kubičnih metrov kamna in se bo z delom pričelo v najkrajšem času. V teku so tudi dela pri urejevanju vaškega vodovoda za vas Sajevec. Delo pri asanacijah dobro napreduje tam, kjer sami prebivalci pri tem veliko pomagajo.

Za prihodnje leto so predvidena asanacijska dela, ali jih letos niso bila začeta, ali jih bo treba nadaljevati: ureditev vodnjaka v Lazcu, ureditev kanalizacije, gnojšč in Retju, črpalni vodovod v dvorski vasi in Strmecu, kapnice v Srednji vasi, občina Draga, kapnice v Starem kotu in ojačitev vodovoda na Travi.

Preskrba z vodo

To je izredno pereče vprašanje kočevskega okraja. Vodovod za Kočevje je bil obnoven v letih 1951—1953, ter

Šeškov dom — žarišče kulturno-prosvetnega dela v Kočevju

delno (proti Rudniku) leta 1954. Dodatno zajetje »Rožnega studenca« je le delno rešilo pomanjkanje vode. Zato se je pričelo z gradnjo dodatnega vodovoda za Kočevje z zajetjem izvira nad Slovensko vasjo, ki naj bi dajal vodo tudi Stari cerkvi, Koblarjem, Klinji vasi, Zeljanki in Salki vasi. To bo obsežen vodovod, ki bo stal veliko denarja in naporov, toda treba je pričeti z gradnjo in jo tudi dokončati čimprej, ker se mesto naglo širi in je vprašanje preskrbe z vodo čedalje huje. Prav tako kot kočevskega je vprašanje ribniškega

Industrijske gradnje

Mnogo sredstev in naporov je bilo v okraju Kočevje vloženo tudi v industrijske ter druge gradnje. V Kočevju so bile tekom leta naslednje gradnje: razširitev ključavničarskega obrata, gradnja nove delavnice za kleparski obrat, splošno gradbeno podjetje »Zidar« je razširilo stranske obrate, Kmetijsko gozdno posvetilo je zgradilo novo mizarsko delavnico, v teku pa so tudi dela za zgraditev jezna na Rlnži.

V Ribnici dela Lesno industrijsko podjetje na razširitev obratov, delno je bil ob-

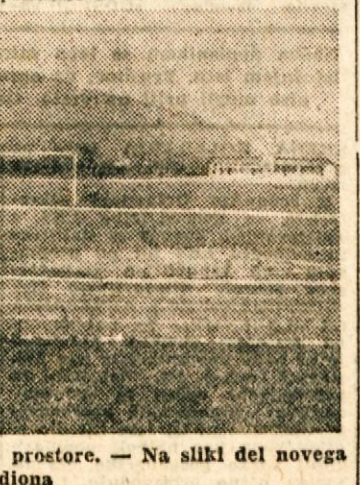
Pogled na Kočevje

Gospodarstvo novomeškega okraja

Nadaljevanje s 3. str.

jonov pa bo na razpolago prihodnje leto.

Najhitreje vplivajo na narodni dohodek investicije v industrijo in obrt, če so vložene v taka podjetja, ki imajo največ možnosti hitrega obrestovanja. Letošnje industrijske investicije v novomeškem okraju so bile porabljene kar najbolj načrtno na osnovi skrbno izdelanih elaboratov in

Kočevje ima tudi lepe športne prostore. — Na sliki del novega stadiona

predračunov. Pri tem so bile upoštevane surovine, potrebe tržišča in drugi pogoji. Tako je bilo podjetju Kremen dodeljeno 50 milijonov kredita. Da so nahajališča kremenovega peska v okraju skoraj neizčrpna, je splošno znano, prav tako je povpraševanje po tej surovini vsako leto več. Podjetje je ta kredit izkoristilo in že letos povečalo proizvodnjo za več kot 100%.

VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU ŽELI MNOGO
USPEHOV V BORBI ZA GOSPODARSKI, POLITIČNI IN KULTURNI NAPREDEK V LETU 1955
LJUDSKI ODBOR MESTNE OBČINE
KOČEVJE

vodovoda. Z zajetjem izvira za vasjo Ravni dol zadeva še ne bo rešena.

V pogledu boljše preskrbe z vodo posameznih krajev, bo nujno v prihodnjih letih pričeti z deli: vodovod Morava, generalna obnova vodovoda za Jurjevico, ki je že 45 let star, vodovod Sušje — naprava raztežljivca in pregled celotnega omrežja, — pregled zajetja za železniški vodovod v Ortneku, pregled in preureditev vodovoda v Velikih Poljanah, novo zajetje za vodovod Ponikve, ter obnova vodovoda v Robu in Vel. Laščah.

Letos so prvič tudi pričeli z melioracijami. Tu so veliko napravila kmetijska gospodarstva, ki so z lastnimi sredstvi pri melioraciji zemljišč okoli Slovenske vasi in Mahovnika pridobila lepe površine plodne zemlje. Tudi zadruga v Kostelcu je začela z melioracijami pri Slavskem lazcu ob pomoči OLO in strokovnim vodstvom ing. Volkla. Tretji sektor, kjer se o melioracijah veliko razpravlja in za katerega so dali pobudo sami prebivalci, je Karlovica. V bodoče bo potrebno izdatneje podpreti njihovo prizadevanje. V okraju je veliko površin, ki so nujno potrebne melioracij, za kar bodo potrebne nadaljnje večje investicije.

Industrijske gradnje

Mnogo sredstev in naporov je bilo v okraju Kočevje vloženo tudi v industrijske ter druge gradnje. V Kočevju so bile tekom leta naslednje gradnje: razširitev ključavničarskega obrata, gradnja nove delavnice za kleparski obrat, splošno gradbeno podjetje »Zidar« je razširilo stranske obrate, Kmetijsko gozdno posvetilo je zgradilo novo mizarsko delavnico, v teku pa so tudi dela za zgraditev jezna na Rlnži.

V Ribnici dela Lesno industrijsko podjetje na razširitev obratov, delno je bil ob-

novljen stari grad, preurejena in razširjena je ambulanta, gradi se nova konjacija in mrhovišče, ter pripravljajo načrti za kino in kopališče. V Dobrepolju je bila zgrajena klavnična, v Loškem potoku so v teku gradbeni dela za razširitev lesno predelovalnih obratov, prav tako tudi v Sodražici. Kmetijsko gozdno posvetilo gradi v Banja loki in na Medvedjeku pri Dragi nove logarnice. V Vel. Laščah je bil preurejen silos v skladišče lesnih izdelkov ter manjša mizarska delavnica, prav tako je v gradnji mizarska delavnica v Dobrepolju.

To je samo nekaj suhoparnih podatkov o letošnjih gradnjah v kočevskem okraju, ki pa pričajo o velikih prizadevanjih vseh organov ljudske oblasti in delovnih ljudi Kočevske, da se čimprej izkopljejo iz zaostalosti, katere jih ne tišči po njihovi krivdi. V tem skupnem prizadevanju so v letu 1954 vsi sektorji dosegli uspehe, kakršnih dosledaj niso poznali. V tem poročilu nismo zajeli velikih težav, ki jih ima kočevski okraj v prometu ter še nešteto drugih. Ceste v okraju so v slabem, skoraj nemogočem stanju. Tudi za odpravo teh prometnih ovir, za izboljšanje cest je bilo to leto vloženo izredno veliko naporov in sredstev. Prav tako je v slabem stanju proga do Kočevja in je potrebna obnova. Z letos pričeti deli tako za odpravo zaostalosti, kot za dvig gospodarstva na vseh področjih, bo potrebno nadaljevati še v večji meri. Še širše v zrak očrneli živili požganih stavb med vojno, še veliko vasi težko čaka elektriko, šola, vodo, ceste, obrtno delavnico, zdravstveni dom ali postajo, razvoj kmetijstva terja melioracije in ureditev številnih hudournikov, a industrijska gradnja je tudi šele na začetku. Smer napredka in razvoja je šele nekeznano.

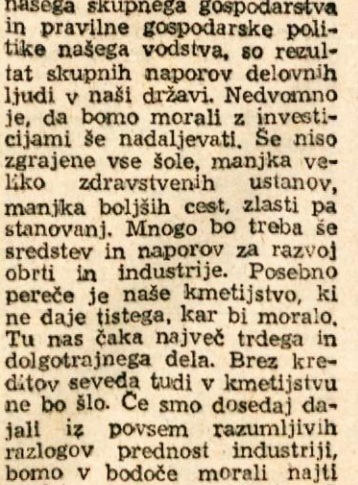
Pogled na Kočevje

Gospodarstvo novomeškega okraja

Nadaljevanje s 3. str.

jonov pa bo na razpolago prihodnje leto.

Najhitreje vplivajo na narodni dohodek investicije v industrijo in obrt, če so vložene v taka podjetja, ki imajo največ možnosti hitrega obrestovanja. Letošnje industrijske investicije v novomeškem okraju so bile porabljene kar najbolj načrtno na osnovi skrbno izdelanih elaboratov in

Kočevje ima tudi lepe športne prostore. — Na sliki del novega stadiona

predračunov. Pri tem so bile upoštevane surovine, potrebe tržišča in drugi pogoji. Tako je bilo podjetju Kremen dodeljeno 50 milijonov kredita. Da so nahajališča kremenovega peska v okraju skoraj neizčrpna, je splošno znano, prav tako je povpraševanje po tej surovini vsako leto več. Podjetje je ta kredit izkoristilo in že letos povečalo proizvodnjo za več kot 100%.

Kmetje, delavci, gospodinjice, uslužbenci!

Naročite se na

DOLENJSKI LIST

ki vas bo obiskal vsak teden. »Dolenjski list« je glasilo vseh Dolenjcev na področju kočevske, bele krajine in novomeškega okraja. Je zanimiv, je domač, zato naj pride v vsako dolensko hišo.

Naročnina za leto 1955 ostane ista kot letos — 480 dinarjev, za izposojeno 900 dinarjev. Lahko jo plačujete tudi četrtletno.

Če želite prejmati naš teden po pošti, izpolnite spodnjo naročilnico in jo dajte na pošto! Če naročite list svojcem, ki živijo drugod ali v inozemstvu, napišite njihov točen naslov, svoj naslov pa navedite spodaj, kjer je prostor za podpis.

Ne pozabite na naše veliko nagradno žrebanje, ki bo meseca februarja!

Uprava »Dolenjskega lista«

Tukaj odrežite

NAROČILNICA

Naročam 1 izvod tednika »DOLENJSKI LIST« na naslov:

Ime in priimek: _____

Poklic: _____

Kraj: _____

Pošta: _____

Casopis pošljite na gornji naslov od dne _____

naprej. — Naročnino bom redno plačeval po položnicah — osebno — četrtletno — polletno — celoletno vnapije (nepotrebno prečrtajte). Naročilnica velja do moje pisarne odgovora lista.

Dne _____

lastnoročni podpis

Novoletna zgodba

Petintrideset parov oči je radovedno zrlo v učitelja. Na klopetih so počivali zvezki in peresniki so bili pripravljani. Učitelj je počasi, z velikimi črkami pisal na tablo naslov spisa, ki bi ga morali pisati za šolsko nalogo. Imel je navado, da je napisal naslov, potem pa na kratko povedal, kaj misli, da bi bilo treba o tem napisati.

Učenci so črkovali bele črke. Kako sem pričakal Novo leto. Obrazi so se razjasnili. Tisti hip je nekaj dni splahnelo in v vsaki otroški glavi se je odvijal dogodek za dogodkom, tako kot pred dnevi v resnici na Silvestrov večer.

Ko je učitelj nehal pripovedovati, so zaskrbljena peresa. Okorne izražena čustva so se začela prelivati iz otroških src.

Tonček je gledal svojega soseda, pa spet prazen papir pred seboj. Nekaj časa je grizel peresnik. Ni in ni mogel začeti. Ko so drugi napisali že celo stran, je napisal Tonček en sam stavek: »Na Silvestrovo je bilo lepo.« Potem pa se je nenadoma odločil in stavek prečrta tako ogačevito, kot da bi hotel od sebe odriniti neprijeten spomin.

Razred se je nekam umaknil in Tonček se je za hip zadel, da je spet doma. V mrzli sobi. Več dni prej so sosedovi otroci pripovedovali, kako lepo bo ob Novoletni jelki. Vsi bodo doma, še teta in stric prideta. Tonček se je na te besede spomnil na Silvestrov večer, ko so bili sami. Mati, Jerica in Tonček. Očeta še ni bilo domov. Mati je rekla, da bo prišel, pa so ga čakali z velikim nupanjem, da bo prinesel s sabo košček silvestrovskega večera. Čakali so pozno v noč, a tega veselja ni bilo od nikoder. Tonček in Jerica sta zaspala in še v sanjah spraševala: »Mama, je ata prišel?«

Mati ni nič odgovorila, le pokrila je oboje otroka in ju pogladila po čelu.

Oče je prišel domov šele naslednje jutro. Če bi bil prišel dvajset ur prej, bi se vsi razveselili, — tako pa jih je le spomnil na veliko pričakovanje, za katerega so bili ogozljufani.

»Mama, lačen sem.« je zahteval Tonček.

Oče se je takrat menda spomnil nečesa in je segel v žep. Nalagal je, da je v žepu nekaj. Na mizo je vrzel pest drohiza — vse, kar mu je še ostalo od plače. Matini rekla nič, le pobledela je. Den-

narja se nihče ni dotaknil, kot da je na njem nekaj strašnega.

Vse to je bilo Tončku pred očmi in vse se mu je vrtilo. Kaj naj napiše?

Učitelj je z dolginimi koraki hodil med klopi. Pri tem ali onem je postal in opazoval otroško roko, ki je drsela po papirju. Prišel je do Tončka. Že je hotel mimo, pa je kot po naključju vrzel pogled na skoraj prazno stran.

»Ti ne boš ničesar napisal? Jure bo skoraj gotov.« je pokazal na soseda.

Tonček je bil grizel ustnice. Vse bolj je čutil, da ne more napisati tega, kako je pričakal Novo leto, na svojem temenu je čutil učiteljev pogled. Zgrbil se je čisto vase, da je bila glava tik nad zvezkom. Iz oči je kanila naprečena ena, potem pa cel potok solza, ki so močile belino zvezka, kot da hočejo povedati to, za kar Tonček ni našel besed.

Učitelj je pogladil »po glavi. Misli je, da joče Tonček zato, ker ni ničesar napisal. Tonček pa je jokal zaradi ogozljufanega pričakovanja. Nihče razen njega ni vedel za to. Kdo bi razumel, saj so vsi razen njega tako lepo pričakali prvi dan Novega leta.

z. g.

Hej, otroci, Dedek pride ...

Iskra vprega in sanj,
na sanjah pa Dedek Mraz!
Hej, otroci, zdaj je čas,
ko se s koberom oglesi:
Pride, pa pobara vas:
»No, povejte, kdo sem jaz?«

»Kdo si? O, ti Dedek Mraz;
saj te vsak takoj spozna:
kučma, brada, kožuh, pas
in srebrni kosmi las
pa jelena iskra dva ...
Nak, se boš premotil nas!«

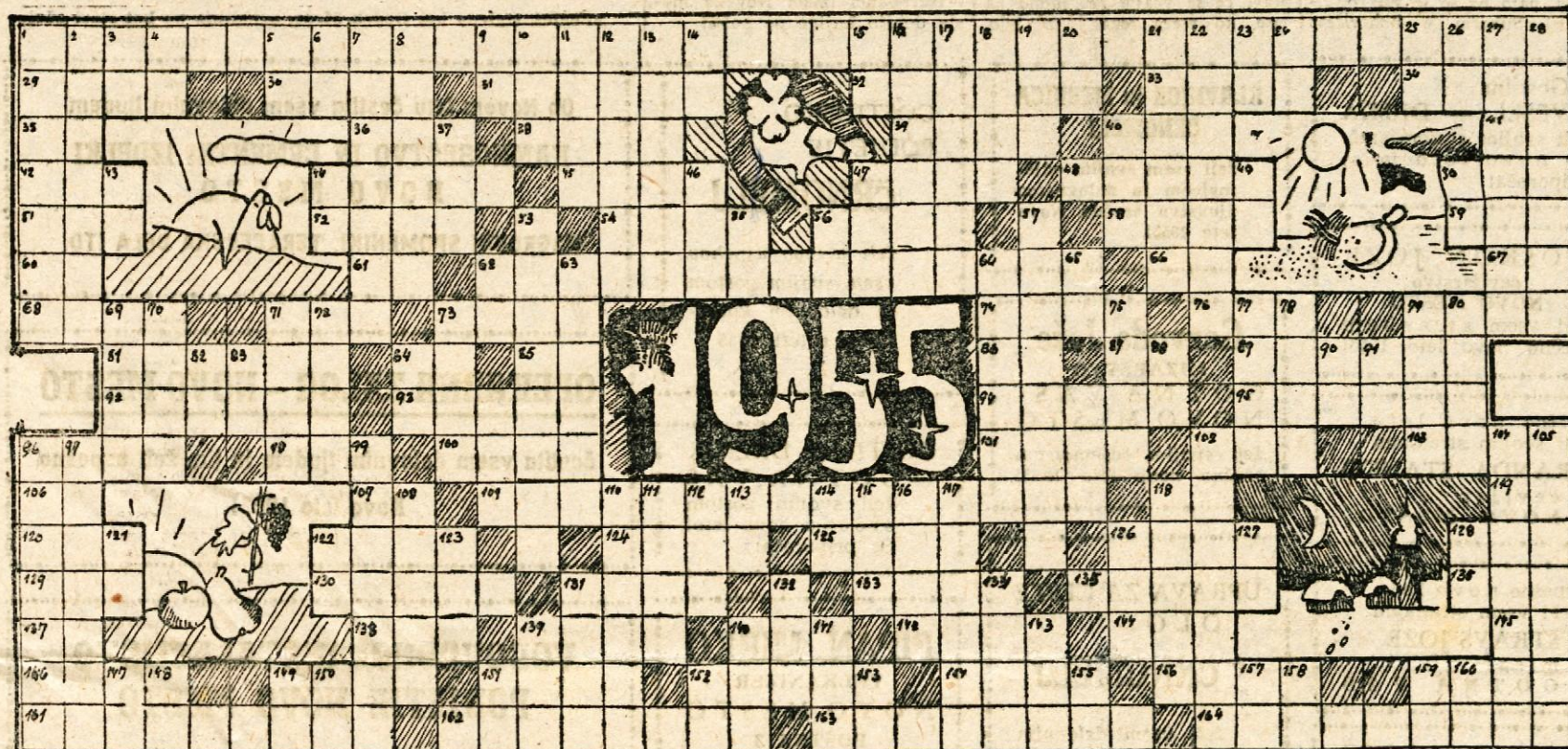
»Vas premočil! Ne, nikar:
vprašal sem le kar tako,
češ: bom videl, če vedo?
Nesem novoletni dar
pa sem vpregel tale par,
vpregel sem jelenska dva,
ker me daleč pot pelja.

Res je: jaz sem Dedek Mraz,
ves snežen ko zimski dan.
Ne — težko pričakovani;
in kaj nosim, miha vas!

Hm ... Jaz nosim to pa to
in povrh še marsikaj ...
Vi cvrčite: No, pa daj!
O, le fakte — bo lepo
kadar luč se prižge,
ko krog jelke se zbere
zajčki, snižice, medvedki
ko v najlepši pripravi.
Takrat, otroci ljubi, vas
bo obdaril Dedek Mraz.
In kdo bo najbolj dobil?
I, kdor je najbolj pridlen bil!
Severin Sali

NOVOLETNA NAGRADNA KRIŽANKA

Vodrovane: 1. novoletno voščilo, 2. knjižniško orodje (množ.), 30. Ojdp, 31. nategniti, 32. izdelana iz lana, 33. ovčja koža, 34. snop za krite strehe, 35. del voza, 36. umetnost, 37. kralji puščave, 38. glavno mesto Peruja, 39. žensko ime, 40. površinska mera, 41. krtica za pošto, telefon, telegraf, 42. moško ime, 43. krtica za liti in luteji, 44. lesene hiše, 45. del letala, 46. stevnik, 47. italijan, 48. sturovina za kovine, 49. prislov, 50. indonezijski otok, 51. pokvarjen, 52. stevnik, 53. enajsta in petnajsta črka abecede, 54. začetnica egipčanskega glavnega mesta, 55. čopov, 56. igralna karta, 57. vzlik bolečine, 58. angleška vodilna osebnost, 59. konica, 60. knjižniško orodje, 61. judovska četrta (ton), 62. del sode, 63. vitez, 64. enota, 65. šahovski izraz, 66. dva soglasnika, 67. angleška učenca enota (kratka), 68. egipčanski bog sonca, 69. starejši (kratka), 70. tak, ki je izumrl, 71. moško ime, 72. afriško plemje, 73. letalski pis, 74. del skrinje, 75. denarna enota, 76. beseda (arbo-hrv.), 77. barva, 78. maršal Jugoslavije, 79. gospod (poljsko), 80. mehkiški denar, 81. izdelek tovarne v Križevcih (kratka), 82. val pri ljubljani, 83. evropska država, 84. grška črka, 85. začetnica slovenskega slovnstvenega zgodovinarja, 86. del vodne površine, 87. junak iz »Treh mušketirjev«, 88. del telesa, 89. žensko ime, 90. upanje, 91. reka, ki izvira v Sioveniji, 92. glej 76. vodrovano, 93. angleško moško ime, 94. mohamedanski pozdrav, 95. poljska reka, 96. bog vojne, planet, 97. medanski kovina, 98. dolocena pot, 99. pritrdilnica (po domače), 100. egipčanska reka, 101. vplije, 102. nočno zabavišče, 103. krtica za izdajalsko vojno formacijo v NOB, 104. kesanje, 105. tretja in šestnajsta črka abecede, 106. mesto v Južni Arabiji (pristanišče), 107. mlinarski produkt, 108. preprij, 109. vrsta bolezn, prehlad, 110. moško ime, 111. kožni zajedalec, 112. spretna prevara, 113. znan nemški filozof, 114. umetni lesni kamen, 115. mesto v Hrvaški, 116. raztelesenje, 117. Navpično: 1. Makedonsko glavno mesto, 2. avtor »Cyrano de Bergerac«, 3. glasbeni pojem, 4. veznik, 5. nikalnica, 6. predlog, 7. most na suhem, 8. sluga viteza, 9. stevnik, 10. kopna zemlja, 11. nemška tovarna avtomobilov, 12. tuj valuta, 13. važen plin (ogljikovodik), 14. osebni zaimek, 15. glej 105. vodrovano, 16. nerodovito, 17. radoveden, vitkljiv, 18. del glave, 19. osebni zaimek, 20. veznik, 21. znan dolenski pisatelj, 22. dvojnik, 23. stevnik, 24. zaimek v množici, 25. prislov, 26. in (latinski), 27. glavno mesto Perzije, 28. znano obmorsko letovišče, 29. poželenje, 40. fizična enota dela, 41. krtica za kemijski element, 42. površinska mera, 43. čebelnjak, 44. mongolski monarh, 45. star izraz za pivo, 50. dragocena kovina (kratka), 51. vrsta vina, 52. del voza, 53. nasprotno od ni, 54. del sveta na južni polobli, 55. prislov, 56. ustničnik, 57. država, 58. glej 26. navpično, 59. državna imovina, 60. stara marna, 61. prostor v gledališču, 62. material iz dimnika, 63. snov za vzhajanje kruha, 64. glavno mesto Norveške, 65. drevo, 66. vrsta kislica, 67. črna, 68. raso, 69. avtomobilska značka za Keda, 70. površinska mera, 71. tisoč metrov, 72. osebni zaimek, 73. učenje, 74. začetnica pisatelja »Hči grofa Blagaja«, 75. vrsta opice, 76. stara plemenita južnem Kavkazu, 77. prava berila, 78. šop slame za povezovanje snopov, 79. eden izmed najbolj razširjenih elementov, 80. testam, 81. slovenski pisatelj, 82. barvilo, 83. pluta za podplate, 84. turški plemenitaš, 85. druga in prva črka abecede, 86. veznik, 87. mariborska tovarna avtomobilov, 88. moško ime, 89. nosorog, 90. postaja na progi Ljubljana-Reka, 91. trinalista in prva črka abecede, 92. igralna karta, 93. kurir, 94. priprava za ribolov, 95. površinska mera, 96. slovenski letnik, 97. ptica roparica, 98. ura (arbohrvatsko), 99. vrsta maščobe, 100. dragocena tekočina, 101. del parnega stroja, 102. nevarna bolezen, 103. voda palica, 104. dva enaka samoglasnika, 105. začetnica velikega ruskega pisatelja, 106. avtomobilska značka Monaka, 107. vzklj, 108. kratka

fizične enote za moč, 152. ozirni zaimek, 153. egipčanski bog sonca, 154. prislov, 155. reka v Sibiriji, 156. krtica za planinsko društvo, 157. TC, 158. začetni črki znanega hrvaškega pevala šlagerjev.

Za rešitev Novoletne križanke bo izrebranih 5 reševalcev.
Prva nagrada: 1000 DIN.
Druga nagrada: TRAJNA ODNULACIJA.
Tretja nagrada: 2 VAZI.
Četrta nagrada: SVET HUMORJA IN SATIRE (zbirka veselih zgodb).
Peta nagrada: roman HAJDUK STANKO.
Rešitve pošljite do 12. januarja 1955. Priložite kupon!

Vsemu prebivalstvu
čestita za novo leto

OBCINSKI
LJUDSKI ODBOR
STRAŽA

zel tako dragega mesa. Deset jurjev za en sam ugriz, ne da bi kaj pogoltnil, je res veliko. Morda mi bodo zamerili na prosveti in rekli da ni res, ko se upam trdit, da je v Novem mestu še veliko nepismenih ljudi, se pravi analfabetov. Kdor ne verjame, se lahko prepriča vsak dan, posebno zjutraj na Loku, ko se peljejo štiri kolesarji po pašpoti in mostu. Res so velike napise table, ki to ne dovoljujejo, toda očividno so vsi taki nepismeni in zato ne znajo prebrati. Čudno pri tem je, da je med njimi največ mladih in celo takih, ki obiskujejo gimnazijo in druge šole. Ker sem prepričan, da denar prav vsi poznajo, bi bil prav, če bi jim kdo s številkami na denarju pojasnil, kaj tam na tabli piše. Sem prepričan, da bi se s takim načinom pojasnjevanja izobrazilo zelo dvignilo.

Na Mirni ga zmeraj kaj polomijo. Privatno sem sicer dobil zahvalo prebivalcev, ker sem jim izposloval luč na križišču proti postaji, toda uradno so nekje izjavili, da glede stanovanja ročnih drobilcev kamna le nisem bil poseben na tekočem. Poleg zadržnega doma je njihova ekipa štiri dni taborila tudi v kulturnem domu. Menda je bilo njihovo gostovanje v domu uvod v letošnjo sezono

NOVOLETNO NAGRADNO ŽREBANJE

»DOLENJSKEGA LISTA«

Prva nagrada: **RADIJSKI APARAT**, vreden 40.000 dinarjev. — Druge nagrade: divan, kanta masti 18.50 kg, 2 m³ drv, več ročnih vozičkov, 500 kosov zidne opeke, moške srajce po 2200 din, ženski gozjarji, 10 kg riža, moški gozjarji, 10 kg sladkorja, 10 kg bele moke, 5 kg olja, moške srajce, steklenina — servisi in pod., lesena galanterija za gospodinjstvo, 3 kombinirane, keramični izdelki, več steklenic likerja, malinovca, 2 trajni ondrlaciji, razne knjige in pod.

NAROČNINA ZA LETO 1955 MORA BITI PLAČANA DO 31. JANUARJA 1955.

Žrebani bodo naročniki s celoletno in polletno plačano naročnino.
Žrebanje bo februarja!

plošče 9/12 in 10/15. Naslov pri upravi lista.

Zahvala
Podpisana Mali Albina iz Češče vasi pri Novem mestu se iskreno zahvaljuje svetu za socialno skrbstvo OLO Novo mesto za zgornjo denarno pomoč, ki mi jo je daroval v čast Dneva JLA. Mali Albina.

Preklc
Podpisana Zagar Pepca iz Dol. Karteljeva 2 preklucijem vse življe besede, ki sem jih izrekla proti učitelju Brudič Francu in njegovi ženi ter učitelji ter se zahvaljujem, da so odstopili od tožbe. — Zagar Pepca.

Gibanje prebivalstva v Novem mestu

Od 13. do 27. decembra je bilo rojenih 35 dečkov in 31 deklic. Poročili so se: Zagorac Anton, delavec, in Nosan Angela, pečnica, oba iz Novega mesta. Jocić Pavle, strojni ključavničar, in Jerle Valerija, delavka, oba iz Novega mesta. — Umrla so: Kočevar Bojan, sin kmeta, 25 let, iz Bojanje vasi. Udvarc Martin, delavec, 22 let, iz Gorenje vasi. Petelin Janez, uslužbenec, 53 let, iz Zabaj vasi. Mirtič Dušan, otrok, 3 mes., iz Sel pri Straži. Santelj Grac, kmec, 88 let, iz Kostanjevca. Milič Janez, delavec, 58 let, iz Zimario. Kamni Stanislav, mizar, 39 let, iz Razbor pri Vel. Loki.

V KOČEVJU

Od 12. do 25. decembra je bilo rojenih 5 dečkov in dva deklica. Poročili so se: Rozman Franjo, brusilec, in Fabjan Neža, gospodinja, oba iz Slovenske vasi. Hainder Stefan, zidar iz Kočevja, in Kocijan Marija, namestnica iz Šalke vasi. Gomboč Leopold, rudar iz Rudnika, in Šafer Vera, delavka iz Kočevja. Osmak Slavko, delavec, in Perko Kari, delavka, oba iz Kočevja. Levstik Ernest, strojni ključavničar, in Rus Marija, delavka, oba iz Kočevja. Rudnik Vencelj, zidar, in Krpič Marta, delavka, oba iz Kočevja. Zabajk Jože, strojni kovač, in Šinkovec Ivana, trgovska pomočnica, oba iz Kočevja. Sulin Andrej, delavec, in Majer Dragica, tkalica, oba iz Kočevja. — Umrla je Nemeček Marija, gospodinja, 54 let, iz Kočevja.

Iz novomeške porodnišnice

V zadnjih 14 dneh so rodile: Bajuk Katarina iz Draščev vasi pri Metliki — dečka. Pinar Anica iz Podhoste pri Dol. Toplicah — deklco. Mesoledec Marija iz Praproč pri Straži — deklco. Haval Anica iz Bršljina — deklco. Senica Milena iz Obhri pri Dol. Toplicah — deklco. Kotar Marija iz Sp. Vodali pri Trzinu — dečka. Kravanja Justina iz Dol. vasi pri Kočevju — deklco. Kisovec Valerija iz Sv. Križa pri Mokronogu — dečka. Lipovec Ivana iz Zelj pri Kočevju — dečka. Mežnar Alojzija iz Gor. Lakovnic pri Smihelu — deklco. Kobetič Amalija iz Malega Nerzja pri Dragatušu — deklco. Kovac Marija iz Hine pri Krmelju — deklco. Klobočar Kristina iz Dobindola — dečka. Zaletež Nada iz Novega mesta — deklco. Špelko Neža iz Dol. Kota pri Dvoru — deklco. Vrtin Franciska iz Dragovanje vasi pri Dragatušu — dečka. Ami

Antonija iz Družinske vasi pri Smarjeti — dečka. Vidic Rozalija iz Smolenje vasi — dečka. Bršan Milka iz Gor. Straže — deklco. Gorenc Anica iz Kamenja pri Rakovniku — deklco. Kirn Silva iz Novega mesta — deklco. Anžlovar Ana iz Zeleno pri Dobriču — deklco. Kužnik Jožefa iz Mahovnika pri Kočevju — deklco. Erpe Bara iz Laz pri Dol. Toplicah — dečka. Nemenić Ana iz Krivoglavice pri Gradcu — dečka. Kočjan Rozalija iz Butorja pri Crnomlju — dečka. Tahlovč Milka iz Kanjarice pri Crnomlju — dečka. Trenz Doroteja iz Mihovice pri Sentjernej — dečka. Horvat Ljudmila iz Tanca gore — deklco. Matjašić Ana iz Bršljina — deklco. Hrovatin Marija iz Matenje vasi pri Postojni — deklco. Posejdel Marija iz Kanjarice — deklco. Zaletež Amalija iz Šmarja pri Dobriču — dečka. Gredič Marija iz Bršljina — dečka. Dragan Marija iz Golobjeka pri Mirni peči — deklco. Sakidža Ivanka iz Dolja pri Gornji vasi — deklco. Avsed Marija iz Male Cikave — dečka. Longar Boža iz Ajdovca pri Dvoru — dečka. Zaletež Kristina iz Zagorice pri Dobriču — deklco. Rotar Vida iz Ljubljane — dečka. Nikolić Helena iz Vrha — dečka. Sobak Jožefa iz Novega mesta — dečka. Prudič Jolica iz Dol. Karteljeva — dečka. Štufek Ana iz Vrha pri Trzinu — dve deklci. Dajčman Darinka iz Preloga pri Semitju — deklco. Kočevar Alojzija iz Smarjetu — dečka. Planinc Milka iz Rečič vrha pri Crnomlju — deklco.

Koc Jožefa iz Vel. Kala pri Mirni peči — dečka. Mikič Antonija iz Mačkovec pri Trzinu — dečka. Oven Marija iz Martine vasi pri Vel. Loki — deklco. Teržan Marija iz Prestrda ob Kolpi — dečka. Sali Marija iz Novega mesta — dečka. Gavzo Franca iz Crmočnice pri Stojnicah — dečka. Milič Jolica iz Novega mesta — deklco. Šara Terezija iz Vel. Oreha pri Gornji vasi — deklco. Turk Franciska iz Vodali pri Trzinu — deklco. Zigante Marija iz Novega mesta — deklco. Kobal Ivanka iz Starega trga pri Kolpi — deklco. Čvrtković Marija iz Adlešev vasi pri Crnomlju — deklco. Murm Jožeta iz Dvora — deklco. Zaler Anica iz Novega mesta — deklco. Peke Marija iz Vinje vasi pri Gornji vasi — dečka. — Čestitam!

KUPON
nagradne križanke

DOPISNICA

UPRAVI

Znamka za 10 din

»DOLENJSKEGA LISTA«

Novo mesto
poštni predal 33

Drobtine iz dolenske popotne malhe

Najprej svečano izjavljam vsem grešnikom, ki ne bodo prišli danes v mojo malho, da bodo ineli do konca leta 1954 pred menoj mir in lahko brez skrbi prepijejo, pardon — prebijajo silvestrov večer! To velikodušno pomirji, ki jim ga poklanjam za zaključek starega leta, preneha veljati ob nastopu novega. Torej po novem letu sem spet na bojni nogi z vsemi napakami v našem družbenem življenju. Če bo skupno za napakami čepni! v mojo malho tudi kak posameznik, naj nikakor za to ne dolži mene ali koga drugega, pač pa sam sebe. No, pa odprimo malho!

V Stari cerkvi pri Kočevju, ki ji nekateri pravijo tudi blatna dežela, sem bil priča nenavadni prošnji dveh natrekancev, ki sta dušnega pastirja prosila telesnega blaga namesto dušnega.

Med krepkim pridušanjem sta kar zahtevala od njega kateheze, ki sta bila dolgo po pohoda. Podjetna poba sta kazala svojo univerzalno kulturo tudi na predavanju ljudske univerze, ko sta s krepkimi skrbnimi napadla predsednika Svobode. Sem se ustrašil, da ne bi še s kakšnim nožem začela širiti svoje kulture, pa sem jo kar pobrisal. Spotoma sem nekaj slisal, da je eden od njih menda član ZK.

Na železniški postaji v Kočevju sem se lahko prepričal, da tista obljuba gradbenega podjetja, da bo novo postajno poslopje odprto na državni praznik 29. novembra, v resnici drži. Ob mojem prihodu je bila stavba res odprta, posebno v spodnjih prostorih, kjer se ni bilo vidi zidanih vrat. Pri tem so mi na postaji še potrožili, da uslužbenici, ki se količiki razumejo na šport, množično odhajajo k drugemu podjetju, kjer so športniki posebno cenjeni. O čudovitih »slupovic« simfonij gradnjarji v izvedbi »Zidarij« sem že govoril, zato vam da-

nes ne morem nič več poročati o tem, kakor izredno modernih skladbi. Upam, da bodo v kratkem odprli informativno pisarno za pojasnila vsem, ki jih ta gradbena simfonija zelo zanima.

Modernizacija Kočevja dobro napreduje. To dokazuje med drugim fluorescentna razsvetljava v mestu, ki ponoči mežika kot sramečljiva devica. Tudi nova streha v verziji »Zidarij« je moderna na vso moč. Ljudje ubijajo, ali bo na nji pristajališče letnih kročnikov ali avtobusna postaja. Bomo videli, je rekel nekdo.

Onegavo pesmico: »Groš ti dam, če ti žihor požgečkam, prav gotovo vsi poznate. Tisti, ki je v novomeški tekstilni tovarni požgečkal delavko pri stroju in se je zaradi tega zadrževal v zdravili tri tedne, bo pa plačal veliko več, čeprav tega ni obljubil predno je stegnil roko. Ti sočasko da bo stalo to žgčkanje. Ja, saj pravim, draga je ta reč. Tudi oni, ki je med pretepom ugriznil drugega, prav gotovo še nikoli ni gri-

kulturnih prireditvev. Glede higijene pa sem videl, da ni po preveč natančni, kajti take lepše zbirke zivalskih in človeških kakev raznih oblik in velikosti že zlepa nisem videl, kot ob studencu pri »Koracinu«.

Ravno sem hotel grdo zameriti, ko sem v tdi temi slatal z nogami proti postaji Sentrupert, pa se mi je zapotil v glavi pri udarcu v električni stebel, ki seveda ni bil osvetljen. Komaj sem se okrenil, že sem tičal do kolen v globokem jarku ob cesti. To so konkretne posledice štednje z lučjo, če moraš na postajo, kadar ne sveti luna. Seveda, če bi bil tako navajen poti, kot moj soimenjak iz Debenca, ki po dobro znani poti zavije večkrat od svojega ognjišča vedrit na drugo v Log, kjer je zrak menda bolj čist in miren, potem bi se šlo tudi v temi.

Tisti vročerkvni pobje iz Raven pri Sentrupertu seveda spadajo v mojo malho. Kako tudi ne, ko so oni dan primahal v Sentrupert menda po versko tolažbo, zavili pa po telesno v bližnjo gostilno. Od tam so se preselili baje še v ilegalno gostilno in tako okrepjeni stopili na trg. Tu so takoj brez vstopnine uprizorili javen nastop, v katerem so pokazali svoje sposobnosti v tragikomediji »Pre-

tepc«. Za glavno osebo svojega nastopa so kar iz občinstva izbrali nekega fanta iz bližnje vasi in ga javno počastili s tem, da so mu s kamnom počesali glavo. Prav izreden talent, tako pravijo, je kazal neki 16 ali 17 letni zelenček. Upam, da se bo ta prireditev vsaj v deklaraciji ponovila v izbranem zaprtem prostoru pred specialno komisijo za take nastope. Tisto živo strahilo na Skrljevem, ki straši staro ženico, češ da mora najeto njivo prepustiti njemu, sicer bo izgubila pokojnino, moram opomniti, da ima tudi pokojnino in otroške doklade, zato naj si zapomni, da so pravice za vse enake.

Da so predpisi socialnega zavarovanja tako raztegljivi, nisem nikdar mislil, dokler nisem prišel v Mokronog in videl, kako je upokojenec za svojega 32 let starega »otroka« dobil očala na račun socialnega zavarovanja. Podobno prožnost predpisov si želi tudi Angelea iz Petan. Po padlem možu pridobilni invalidnini se je odpovedala ob ponovni poroki, sedaj po razvezi pa spet želi ugodnosti po prejšnjem možu. Ne, tako pa ta reč ne gre in kar je šlo, se ne vrne več, tako pravi zakon narave, pa ga zato predpisi in pobožne želje ne morejo spremeniti.

»Naglica ni nikjer dobra,

je rekel polž, ki je sedem let plezal na hrško. To tudi jaz pravim za črnomaljski kulturno prosvetni dom. Z veliko naglico so ga v treh ali štirih letih spacali sedaj pa imajo zlomka, ko se gradbena kombinacija lesa z dimnikom ni obnesla. Upam, da so sedaj graditelji te čudovite kombinacije bogatejši za eno izkušnjo. Da pa vsaka šola nekaj stane, je že znano dejstvo in tako bo tudi ta stala Crnomaljske nekaj milijonov, kot jih stane moderna peč v domu nekaj košev prehlada in revme. Sicer pa je treba priznati, da so Crnomaljski iznajdljivi in zato se za obisk kinopredstav v zimskih večerih oblečejo kot za na Mont Everest. Priporočam upravi doma, da nabavi dovolj termoforov in jih napolnjene v vroče vode deli obiskovalcem večernih predstav namesto vstopnic.

Ne vem, kaj bi dal, da bi bil član tistega krožka v Crnomlju, ki zbira in zapisuje vice in kvante in jih skrbno čuva ter posreduje. Da bi dobil vsaj v roke to zbirko, pa tudi to se mi doslej ni posrečilo. Upam, da se mi bo v novem letu 1955.

Z lepim voščilom za novo leto 1955 bralcem vseh mojih prispevkov, vas lepo pozdravlja vsaj Janez Popotni

Ko je čez Gorjance še vozil in trobil postiljon

Letos 25. maja je preteklo štirideset let, odkar je stekel prvi vlak po belokranjski progi. Železnica, ki je tesneje povezala Belo krajino s sosednjo Dolenjsko in Hrvaško, je prevzela tudi prevoz pošte, zato so poštni vozovi, s katerimi so se prevažali ljudje ter pisemske, pakete in denarne pošiljke, vsaj v krajih, ki leže ob železnici, postali neporebni. Tako je v torek 26. maja 1914 zadnjič vozila konjska vprega črnomaljsko pošto v Metliko, naslednji dan pa je prav tako poslednjič odšla metliška pošta čez Gorjance v Novo mesto. Po letu 1914 je v Beli krajini vozila stara postiljonska pošta le še v Kočevje in na Vinico.

Potovanje z železnico je bilo vsekakor veliko ugodnejše kot s poštnim vozom, čeprav se nekateri Metličani radi spominjajo veselih voženj čez Gorjance. Vse je bilo seveda odvisno od počasnega razpoloženja, od časa in vremena. Potovanje v maju je bilo pač vse kaj drugega kot v marzem jesenskem dežju ali burjasti zimi. Pa tudi za tistega, ki se mu je mudilo, je bil takle težki poštni voz, ki je po polzevo rinil v Gorjance, vse orepčaten, posebno še, ker so bile na dolgi poti mnoge bolj ali manj obvezne krčmarske postaje.

Metlika je bila važna poštna postojanka, saj je že od l. 1888, ko je bila uvedena redna poštna zveza med Ljubljano in Karlovcem, stalno posredovala pošto med obema mestoma. Svojo vlogo glavne belokranjske pošte je ohranila tudi v kasnejših stoletjih, saj so pred štiridesetimi leti

v Metliko dnevno prihajale pošte iz Črnomlja, Semiča in hrvaškega Ribnika. Metlika je potem vso to pošto zbirala in jo nato odpremljala naprej v Novo mesto. Iz Metlike sta vozila čez Gorjance dva poštna vozova, in sicer prvi ob šestih zjutraj, drugi pa je odhajal o pol eni popoldne. Vrnila pa sta se v Metliko o pol osmih zjutraj in popoldan malo pred tretjo uro. Seveda je bil točen voznik skoraj nemogoč, saj so se običajne štiri ure vožnje v slabem vremenu precej raztezale; vozimi pa je v snegu, ko se ni bila cesta čez Gorjance pregažena, včasih pošta namesto ob treh popoldne prišla šele ob osmih zvečer.

Poštna vozova, ki sta vozila iz Metlike v Novo mesto, sta imela streho in sta bila zadaj in ob straneh zaprta. Na vsaki strani so bila vrata za vstopanje, spredaj pa je bil voz odprt, tako da so se lahko potniki ali pasazirji, ki so jih navadno imenovali, med vožnjo pogovarjali z voznikom. Ograjen prostor na strehi je bil namenjen za koveče in zavoje, zadaj pa je bila pripriljena zaklenjena blagajna. Ta blagajna je bila 1. novembra 1912 med vožnjo izropana in je bilo postiljonu Kolbernu ukradenih preko 10.000 goldinarjev, ki so bili namenjeni za uradniške plače. Tatu takrat niso prijeli, nač na so potem zaradi varnosti denarno blagajno namestili pod postiljonov sedež, medtem ko so v zadnjo blagajno dvali samo pisma in pakete. Ta metliški poštni voz je imel poleg postiljona prostora še za pet pasazirjev in je moral od teh vsak za

vožnjo do Novega mesta plačati po 1 gld 75 kr.

Slični poštni voz je imela tudi črnomaljska pošta, medtem ko je bil semiški samo na pol pokrit kot kočija. V Ribnik pa je vozil en sam konj odprt mali lojstrski voz, ki je imel na sredi pritrdjeno skrinjo za pošto.

Postarji so bili uniformirani; imeli so visoke črne kape s srebrnimi našivi. Postiljon je nosil poleg tega še medenast rog, na katerega je trobil, ko je vozil skozi vas. Tako so ljudje v vaseh, kjer ni bilo nabiralnika, lahko pravočasno prihiteli k poštnemu vozu in oddali pisma postiljonu, ki jih je spravil kar v svojo torbo.

Vožnja čez Gorjance vsaj za stare ljudi ni bila preveč mikavna, zlasti ne do leta 1912, ko sta poštna vozova še vozila po stari razdražani, tu in tam hudo napeti cesti. Močno so pri tem trpeli tudi konji. Zanje so sicer pred gostilnami stale jaslji, v katerih je slab sveženi sena stal 10 krajcarjev. Vendar sta postiljona bolj kot za konjske pare skrbela za to, kar priča lepo število gostilniških postaj na cesti od Novega mesta v Metliko. Tako so se zadnja leta postiljoni in potniki ustavljali v Gornji vasi pri Tonetu Avcu ali Jožetu Marku, nato pri Zajcu pod Gorjanci, včasih pa že prej pri Zanu Pencu nad Črnomljicami. Tretja obvezna postaja je bila »pri Naku«, to je Francetu Štrublarju nad Lužjo na belokranjski strani Gorjancev. Četrta so šli pri k »debeli Marii«, to je Predovičevi na Hrastu, nato pa so se spet oddaljili na Suhorju v Bohoričevi

krčmi ali pa pri Jožetu Jeleniču, po domače Apotekarju. Ze v ravnanju so pred Metliko pokusili pijačo še pri Dragovanu na Lokvici.

Pri vseh teh postajah in pijači tudi ni bilo nič čudno, če je postiljon včasih zamižal na eno oko in za kak liter vina vzel na voz »slepega potnika«, za katerega pa ni smel vedeti zakupni poštar v Metliki. Taki »blindepasirji« so se izločili že pred mestom »Pri starem pldu«, kajti brez voznega listka se ni smel nihče voziti. Zato je včasih prišlo med zadnjim zakupnikom pošte Franjom Guštinom in njegovim postiljonom do prav neljubih prizorov, ko so na primer Guštinu s poštno postajo na Suhorju telegrafirali, da so v njegovem poštnem vozu trije potniki, ko pa je ta voz prišel v Metliko, ni bilo nikjer ne potnikov ne voznice. In prav to je bil vzrok, da je energična Guštinova žena včasih zunaj mesta počakala poštni voz, vrgla vinjenega postiljona s sedelja, ga oklofurala, nato pa si je nataknila na glavo njegovo kapo in sama vodila poštni voz v mesto.

To je bilo pred štiridesetimi leti. Morda tudi pred petdesetimi. Nov čas je umaknil staro poštno vozilo naših dedov in očetov v pozabo, umaknil je v pozabo samostavne »postmajstre«, njihove poštno ekspeditorice in postiljone. Danes drse čez Gorjance tovorni avtomobili in elegantne limuzine skoraj neslišno režejo bele serpentine. Pa je vendarle prav, če se včasih spomnimo na čase, ko vsega tega še ni bilo,

ko je po stari, napeti cesti za mislieno pešalil Janez Trdina in je po Gorjancih še veselo odmeval, danes že skoraj pozabljeni postiljonov rog.

Jože Dular

JAKOPIN STANKO krojač NOVO MESTO želi vsem strankam srečno novo leto!

Iskrene čestitke in mnogo uspehov v gospodarskem letu 1955 želi

SLIKARSKO PLESKARSKO PODJETJE ČRNO MELJ

REŠEVALCI NAGRADNE KRIŽANKE »JELEN«

Za pionirsko nagradno križanko »Jelen« so bili izžrebani tile:

1. Bule Ani, Gotna vas 41.
2. Korošec Janez, Novo mesto, k Sodišču.
3. Dimnik Janez, Hrovača 41, Ribnica.
4. Lašič Slavica, Obrh 25, Dragatuš.

Izžrebanci izven Novega mesta dobijo knjige po pošti!

OKROGLE BODICASTE

»Ti si svojemu ženinu dala slovo, zaročni prstan imaš pa še vedno?«

»Zakaj ne?«

»Ce si spremenila čustva do fanta, mu moraš prstan vrniti.«

»Kajpak! Moja čustva so se do fanta res spremenila, ampak moja čustva do prstana se niso prav nič predrugačila.«

Zena: »Povej Janko, kaj bi ti storil, če bi jaz umrla in bi bil ti vdovec?«

Mož: »Ravno to bi storil, kakor ti, če bi postala vdova.«

Zena: »Ti lump, prej pa si bi zmerom trdil, da brez mene ne moreš živeti.«

Zakonska dvojica je z velikim trudom in naporom dospela na Triglav in občudovala veličastvo planin.

Zena: »Ni čuda, da se v hribih zgodi toliko nesreč. Povej, ljubi Janko, kaj bi ti storil, če bi jaz sedaj padla v kakšno brezno in se ubila?«

Mož: »Oh, veš da bi znozel, gotovo bi znozel.«

Zena: »Meni pa se zdi, da bi se kmalu zopet oženil.«

Mož: »Ne, tako hudo pa ne bi znozel.«

»Poglej, izgleda kot Dedek Mráz, preklinja pa kot stari oče!«

KOLEKTIV GOSTINSKEGA PODJETJA

»GROZD« ČRNO MELJ

želi vsem delovnim ljudem srečno in uspešno polno novo leto 1955!

Za novo leto 1955 čestita vsem svojim gostom

MESTNA KAVARNA NOVO MESTO

KOLEKTIV ČEVJARSKEGA PODJETJA

»PLANINA« ČRNO MELJ

želi vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem uspehov polno novo leto 1955!

BUDNA ZDRAVKO

Novo mesto - Glavni trg želi srečno novo leto vsem strankam!

MEDIC KAROL KOLARSTVO

IRČA VAS 7 - p. Šmihel pri Novem mestu čestita svojim strankam za novo leto in se priporoča!

KROJAŠKO PODJETJE

»KROJAČ« NOVO MESTO

iskreno čestita vsem delovnim ljudem in jim želi mnogo uspehov v letu 1955!

Vsem gostom in delovnim kolektivom želi srečno in uspešno polno NOVO LETO

HOTEL »METROPOL« NOVO MESTO

Hotel, restavracija, kavarna

KMETIJSKA ZADRUGA

ŠMIHEL pri NOVO MESTU

želi svojim članom in ostalim odjemalcem srečno novo leto 1955!

LENARDIČ KAROL

slastičarna NOVO MESTO želi vsem gostom srečno novo leto!

ŠMID KARLO

brivec in frizer Bršljin - NOVO MESTO želi srečno novo leto vsem strankam!

Obrtna zadruga

»SPLOŠNO KROJAŠTVO« NOVO MESTO čestita vsem strankam za novo leto 1955!

Vsem cenjenim strankam želi srečno novo leto 1955

PUCELJ CIRIL

brivec NOVO MESTO

Gostilna VESEL — DRSKA

želi svojim gostom srečno novo leto in se priporoča!

MOŠKON JOŽE

čevljarstvo NOVO MESTO želi vsem strankam srečno novo leto 1955!

Srečno novo leto želi svojim strankam

GRANDA STANKO čevljar NOVO MESTO

Uspešno novo leto želi vsem strankam

ŠTRAUS JOŽE mizar GOTNA VAS

MIKLIČ ALOJZ

mizar BROD 28 - Novo mesto želi svojim odjemalcem uspešno novo leto 1955!

KLAVNICA in MESNICA ČRNO MELJ

želi vsem svojim odjemalcem in delovnemu ljudstvu srečno Novo leto 1955!

Gazvoda Jože

MIZARSTVO GOTNA VAS - NOVO MESTO želi svojim odjemalcem srečno novo leto 1955!

UPRAVA ZA CESTE OLO

ČRNO MELJ želi vsem delovnim ljudem širom domovine obilo uspehov v letu 1955!

MESTN VODOVOD ČRNO MELJ

čestita prebivalstvu za Novo leto 1955!

Srečno novo leto vsem strankam želi

NOVAK CIRIL krojač NOVO MESTO

Srečno novo leto 1955 želi vsem delovnim ljudem

Mestno prevoznništvo NOVO MESTO

SE PRIPOROČA!

Kvalitetno, sveže in poceni prehranbeno blago vam nudi v svojih prodajalnah

TRGOVSKO PODJETJE

»PREHRANA« NOVO MESTO

Srečno, uspehov polno leto 1955 želi vsem odjemalcem, dobaviteljem, ustanovam in poslovnim prijateljem

DELOVNI KOLEKTIV

GOSTINSKO PODJETJE

ČRNO MELJ želi mnogo uspehov vsem svojim gostom in delovnim kolektivom v letu 1955

GOSTILNA DRENK

— GOTNA VAS želi svojim gostom srečno novo leto! Se priporoča!

PIPAN MIRKO

VULKANIZER NOVO MESTO POSTNA 3 želi vsem svojim strankam obilo uspeha v letu 1955! — Se priporoča!

VSAK DAN SVEŽE PECIVO, MLEČNE IZDELKE IN KRUH VAM NUDI

MESTNA PEKARIJA NOVO MESTO

★

Kolektiv čestita z iskrenimi pozdravi za Novo leto 1955!

OKRAJNA LEKARNA

NOVO MESTO želi v Novem letu 1955 vsem delovnim ljudem mnogo uspehov in zadovoljstvi!

UPRAVA ZA CESTE LR SLOVENIJE

TEHNIČNA SEKCIJA NOVO MESTO čestita ob Novem letu vsem poštivalnim delavcem, cestarjem in uslužbencem ter jim želi še nadalje mnogo uspehov!

Delovni kolektiv

HOTEL

»KANDIJA« NOVO MESTO želi svojim gostom srečno novo leto 1955 in se priporoča za nadaljnji obisk!

KOLODVORSKA

RESTAVRACIJA

NOVO MESTO želi vsem cenjenim gostom srečno novo leto 1955!

Cvelbar Martin

soboslikar NOVO MESTO želi vsem cenjenim strankam srečno novo leto 1955!

»KERAMIKA«

NOVO MESTO želi ob vstopu v novo leto vsem delovnim ljudem mnogo uspehov!

GOSTINSKA ZBORNICA

za okraj NOVO MESTO

Okrajna zadružna zveza NOVO MESTO

s svojimi podjetji:

lesnim, mesarskim, mlekarским,
agroservisnim in kmetijskim
posestvom Trška gora

ČESTITA VSEM KMETIJSKIM PROIZVAJALCEM, ČLANOM KMETIJSKIH ZADRUG TER VSEM, KI SI PRIZADEVAJO POSPEŠEVATI NAŠE KMETIJSTVO, SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1955!

Zadružna trgovska podjetja OZZ Novo mesto
odkupujejo:

kmetijske pridelke vseh vrst, les, živino,
alkoholne pijače

Vsem poslovnim prijateljem in Kmetijskim
zadruham želi uspeha polno Novo leto 1955
in se še nadalje priporoča

Zadružno
TRGOVSKO PODJETJE OZZ
NOVO MESTO

Srečno Novo leto 1955 z mnogimi
uspehi pri delu želi vsem prebival-
cem Dolenjske

NOVOTEKS
NOVO MESTO, telefon 31

KUPUJTE NAŠE IZDELKE

v novi prodajalni v
NOVEM MESTU — GLAVNI TRG 25

TRGOVSKO PODJETJE

„SLOVENIJASPORT“

LJUBLJANA

Čestita ob Novem letu 1955 vsem svojim
podružnicam in odjemalcem ter želi
mnogo uspehov!

Vsem odjemalcem, dobaviteljem in
poslovnim prijateljem želi v novem
gospodarskem letu 1955 mnogo
uspehov in delovnih zmag

GOSAD
NOVO MESTO

TRGOVSKO PODJETJE

»IZBIRA«

NOVO MESTO

nudi v trgovinah:

»Tekstil«, »Obutev«,
»Konfekcija«, »Usnjena
galanterija«, »Zeleznina -
Barve«, »Okras«, »Pa-
pirnica« in »Knjigarna
in papirnica« vsakovrst-
no blago po najugodnej-
ših cenah v veliki izbiri.
Vsem svojim odjemal-
cem in delovnim ljudem
želi srečno in uspehov
polno Novo leto 1955!

DELOVNI KOLEKTIV

SPLOŠNEGA GRADBENEGA PODJETJA

„PIONIR“, Novo mesto

SE ZAHVALJUJE VSEM INVESTITORJEM DRŽAVNEGA IN ZADRUŽNEGA
SEKTORJA TER VSEM DOBAVITELJEM ZA ZAUPANJE IN NAKLONJENOST V
L. 1954 TER SE PRIPOROČA ZA NADALJNJE SODELOVANJE V LETU 1955.
OB TEJ PRILIKI ŽELI VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU V NJEGOVI BORBI
ZA GRADITEV SOCIALIZMA SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1955!

DESTILACIJA IN PROMET ALKOHOLNIH PIJAČ

„DANA“
MIRNA

želi v Novem letu 1955 vsemu delovnemu
ljudstvu mnogo uspehov in se priporoča!

Proizvajamo: pelinkovec, 45% slivovko, 45% sadjevec, mentol, češnjev, ka-
miljin in hruškov liker, rum, malinovec in brinjevec.

VSEM DELOVNIM LJUDEM DOLENJSKE IN VSE DOMO-
VINE TER SVOJIM POSLOVNIM ZVEZAM ČESTITA IN
ŽELI MNOGO USPEHOV V NOVEM LETU 1955
DELOVNI KOLEKTIV PODJETJA

KREMEN • NOVO MESTO

RUDNIKI KREMENCEVEGA PESKA

»NOVOLES«

DOLENJSKA LESNA INDUSTRIJA, NOVO MESTO

S SVOJIMI OBRATI: ZAGO V SOTESKI, ZAGO IN PARKETARNO V STRAZI IN GA-
LANTERJSKIM OBRATOM V NOVEM MESTU NUDI ODJEMALCEM VSE VRSTE
REZANEGA LESA, BUKOV IN HRASTOV PARKET, GALANTERJSKE IZDELKE IN
ZABOJE. KUPUJE VSE VRSTE HLODOVINE PO NAJVIŠJIH DNEVNIH CENAH. ZA
VSA NAROČILA IN PONUDBE SE OBRACAJTE NA KOMERCIJALNI ODDELEK POD-
JETJA — NOVO MESTO, TELEFON 109.

SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO 1955 VSEMU DELOVNEMU
LJUDSTVU, DOBAVITELJEM IN ODJEMALCEM!

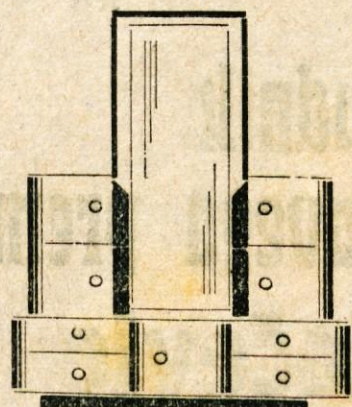
ISKRENE ČESTITKE NAŠIM VODITELJEM IN LJUBLJENEMU MARŠALU
TITU!

„TOPOL“

MIZARSKO PODJETJE MIRNA

Izdeluje vse vrste pohištva
kvalitetno in poceni!

Delovni kolektiv čestita ob vstopu
v novo leto 1955 vsemu delovnemu
ljudstvu in želi mnogo uspehov pri
bodočem delu!

TRGOVSKO PODJETJE

želi vsem odjemalcem in delovnemu ljudstvu
mного uspehov v letu 1955!

PRODAJAMO VSE VRSTE NAFTINIH DERIVATOV!

ZA NOVO LETO 1955 ČESTITA IN ŽELI
MNOGO USPEHOV

»RADIOCENTER« NOVO MESTO

DELOVNI KOLEKTIV

PEKARNE IN SLAŠČIČARNE
KOČEVJE

s podružnico v

SODRAŽICI

čestita vsem odjemalcem srečno Novo leto
1955!

VSAK DAN SVEŽ KRUH IN PECIVO!

RUDARJEM RUDNIKA KANIZARICA
PRI ČRNOMLJU IN VSEMU DELOV-
NEMU LJUDSTVU ŽELIMO POLNO
USPEHOV V LETU 1955!

DELOVNI KOLEKTIV

RESTAVRACIJE
RUDNIKA
KANIZARICA

SPLOŠNO TRGOVINSKO PODJETJE
Črnomelj

čestita vsem svojim odjemalcem,
dobaviteljem in poslovnim prijateljem
ter želi v novem letu 1955 mnogo
uspehov!

Oglejte si naše zaloge blaga!
Solidna posrežba — nizke cene!

Vsa strokovna dela, ki spadajo v kovinsko stroko
najbolje, najceneje in najhitreje izvrši

»KOVINAR« NOVO MESTO

Strojno in stavbeno ključavničarstvo
Kleparstvo

Kovačija

Galvanizacija

Popravilo tehnic

Vsem svojim odjemalcem vošči kolektiv uspehov
polno Novo leto 1955!

Ob Novem letu 1955 pošiljamo bor-
bene pozdrave in čestitke rudarjem
po vsej domovini in vsemu delov-
nemu ljudstvu!

Rudnik
rjavega premoğa
Kočevje

MNOGO USPEHOV V LETU 1955 ŽELI VSEM DE-
LOVNIM LJUDEM

Kmetijska šola Grm

NOVO MESTO

VSE SILE ZA DVIG KMETIJSTVA!

MNOGO USPEHOV V SKUPNIH NAPORIH ZA SO-
CIALISTIČNO IZGRADNJO NAŠE DOMOVINE ŽELI
VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU

„ELEKTRO“, Novo mesto

GRADBENO PODJETJE

„KRKA“ — NOVO MESTO

ŽELI VSEM INVESTITORJEM, DOBAVITELJEM, USTANO-
VAM, SVOJIM ČLANOM IN VSEMU DELOVNEMU LJUD-
STVU USPEŠNO GOSPODARSKO LETO 1955!

TELEKOMUNIKACIJE

obrač ŠENTJERNEJ

ŽELI OB VSTOPU V NOVO LETO 1955 VSEMU DELOVNEMU
LJUDSTVU MNOGO USPEHOV!

IZDELUJEMO RADIJSKE KONDENZATORJE IN RADIJSKE
UPORE RAZLIČNIH VELIKOSTI.

Trgovsko podjetje »TOBAK« NOVO MESTO

GLAVNI TRG 31, s sedežem v NOVEM MESTU in podskladi-
ščem v TREBNJEM, s svojimi maloprodajalnici želi vsem
dobaviteljem in odjemalcem srečno in uspešno Novo leto!

Poslužujte se nakupa kvalitetnih cigaret po naših malopro-
dajalnicah!

Stalno na zalogi vse vrste tobačnih izdelkov, vžigalic, taks-
nega in pošnega materiala v skladišču NOVO MESTO in
TREBNJE.

Najlepše uspehe in plodnega razvoja v Novem
letu 1955 želi vsem delovnim ljudem Jugosla-
vije kolektiv

INDUSTRIJE PERILA
NOVO MESTO

PRIPOROČAMO SVOJE IZDELKE, ZNANE PO OD-
LIČNI KVALITETI PO VSEJ NAŠI DRŽAVI!

ROG

TRGOVSKO PODJETJE — EN GROS
TEKSTIL - GALANTERIJA - PREHRANA
VELIKA IZBIRA — NIZKE CENE!

»R O G« NOVO MESTO

Telefon 158 — Skladišče 128

Se priporoča

VSEM ODJEMALCEM IN DOBAVITELJEM SREČNO IN USPEŠNO
NOVO LETO!

„ŽELEZNINA“

TRGOVSKO PODJETJE NOVO MESTO

ZALAGA TRG Z VSEM ŽELEZNINSKIM BLAGOM, GRADBE-
NIM MATERIALOM, USNJEV IN ČEVJARSKIMI POTREB-
ŠČINAMI TER LOVSKO MUNICIJO.

OGLEJTE SI NAŠE ZALOGE!

Ob vstopu v NOVO LETO 1955 Iskrene čestitke vsem delovnim ljudem!

KOLEKTIV GRADBENEGA PODJETJA

»GRADBENIK«

Ribnica na Dolenjskem

IZVRŠUJE VSE VRSTE GRADBENIH DEL PRVO-
VRSTNE KVALITETE. — PRIPOROČAMO SE INTE-
RESENTOM IN ŽELIMO VSEM SVOJIM POSLOV-
NIM PRIJATELJEM USPEHA POLNO NOVO LETO!

TRGOVSKO PODJETJE

»Z A R J A«

NOVO MESTO

želi ob NOVEM LETU vsem delovnim ljudem
mного uspehov in se še nadalje priporoča!

OGLEJTE SI NAŠE ZALOGE!

TRGOVINA

MANUFAKTURA
Kočevje

čestita vsem cenjenim odjemalcem in
dobaviteljem srečno in uspehov polno
Novo leto 1955!

Oglejte si naše zaloge!

Velika izbira — Solidne cene!

„CICIBAN“

Trgovsko podjetje

Manufaktura
LJUBLJANA, Miklošičeva 18

želi vsem odjemalcem in dobaviteljem
mного uspehov v Novem letu 1955!

SE PRIPOROČAMO!

GRADBENO IN OBNOVITVENO PODJETJE

GOP

NOVO MESTO

čestita vsem delovnim ljudem in jim želi mnogo
uspehov v letu 1955!

Delovni napor, ki jih vlagamo v nadaljnjo učvr-
stitev našega gospodarstva, niso zaman — zato
naprej, k dokončni zmagi socializma!

TOVORNI IN AVTOBUSNI PROMET

»GORJANCI«

NOVO MESTO

želi ob Novem letu novih delovnih zmag!

POTNIKI! Z našimi avtobusi ugodno potujete.
S KAMIONI PREVAŽAMO VSE VRSTE BLAGA.

PRIPOROČA SE KOLEKTIV PODJETJA!

Vsemu delovnemu ljudstvu želi ob vstopu
v Novo leto 1955 mnogo uspehov in gospo-
darskih zmag

BELOKRANJSKA ŽELEZOLIVARNA
ČRNO MELJ

IZDELUJEMO: trgovsko litino — sanitarno litino
— predmete za kmetijstvo — predmete za splošno
uporabo — strojne ulitke iz sive litine in barva-
stih kovin! — Zahtevajte ponudbe!

Brzjavni naslov: LIVARNA ČRNO MELJ
Telefon 26